

Łódź, dnia 27 grudnia 2018 r.

Pan
Krzysztof Jan Kaliński
Burmistrz Miasta Łowicza

WK – 602/54/2018

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 561), informuję Pana Burmistrza, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Mieście Łowiczu¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z lat 2016-2017 i okresu wcześniejszego dotyczące przede wszystkim: sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych; prowadzenia rachunkowości; wykonania budżetu, w tym realizacji wydatków; sporządzania wieloletniej prognozy finansowej; realizacji dochodów podatkowych i dochodów z majątku; udzielania dotacji jednostkom spoza sektora finansów publicznych; wydatków osobowych; udzielania zamówień publicznych i realizacji inwestycji; ewidencji i inwentaryzacji majątku; udzielania i rozliczania dotacji samorządowemu zakładowi budżetowemu oraz udzielania pomocy finansowej innym jednostkom samorządowym. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa oraz naruszenia procedur wewnętrznej kontroli finansowej. Wykazane nieprawidłowości dotyczyły w szczególności:

I.

W zakresie spraw organizacyjnych i funkcjonowania kontroli wewnętrznej

1. W § 36 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Łowiczu, wprowadzonego zarządzeniem nr 411/2015 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 27 listopada 2015 roku, określono funkcjonowanie Stanowiska do Spraw Kontroli i Audytu Wewnętrznego. Do zadań pracownika zatrudnionego na ww. stanowisku należy, w szczególności: realizacja zadań w zakresie kontroli, koordynowanie realizacji celów kontroli zarządczej oraz opracowywanie

¹ Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w dniach 8 maja – 16 lipca 2018 roku. Protokół podpisany został w dniu 31 października 2018 roku.

rocznego planu, jego realizacja i sporządzanie sprawozdań z rocznego planu audytu wewnętrznego. Połączenie stanowiska audytora wewnętrznego ze stanowiskiem ds. kontroli wewnętrznej pozostawało w sprzeczności z uregulowaniami art. 282 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.), który stanowi, że kierownik jednostki zapewnia warunki niezbędne do niezależnego, obiektywnego i efektywnego prowadzenia audytu wewnętrznego, w tym zapewnia organizacyjną odrębność komórki audytu wewnętrznego oraz ciągłość prowadzenia audytu wewnętrznego w jednostce. Wykonywanie w ramach jednego stanowiska pracy, przez jednego pracownika, czynności audytora wewnętrznego i czynności w zakresie kontroli wewnętrznej stanowiło ryzyko braku obiektywnej oceny przez audytora skuteczności i prawidłowości funkcjonowania kontroli zarządczej, której elementem jest kontrola wewnętrzna.

2. Zarządzeniem nr 25/07 z dnia 24 stycznia 2007 roku w sprawie upoważnienia do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej prowadzonych przez Wydział Finansowy, Burmistrz Łowicza na podstawie art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.), upoważnił Skarbnika Miasta, między innymi, do załatwiania w imieniu Burmistrza i wydawania w Jego imieniu decyzji w zakresie obejmującym: dokonywanie wymiaru podatków i opłat lokalnych; odraczanie terminu płatności podatku i rozkładanie zapłaty na raty; umarzanie zaległości podatkowych w całości lub części, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej, tj. realizacji czynności organu podatkowego. Powołany w zarządzeniu przepis prawa określający, że wójt (burmistrz, prezydent) może upoważnić swoich zastępców lub innych pracowników urzędu gminy do wydawania, w jego imieniu, decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej nie stanowi prawidłowej podstawy prawnej do wydania upoważnienia w zakresie realizowania zadań organu podatkowego, którym w odniesieniu do podatków i opłat lokalnych jest wójt (burmistrz, prezydent). Burmistrz Łowicza - jako organ podatkowy pierwszej instancji, ewentualnego umocowania do realizowania czynności organu podatkowego winien udzielić zgodnie z uregulowaniami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 800 ze zm.). Stosownie do art. 143 § 1 ww. ustawy, organ podatkowy może upoważnić funkcjonariusza lub pracownika kierowanej jednostki organizacyjnej do załatwiania spraw w jego imieniu i w ustalonym zakresie, a w szczególności do wydawania decyzji, postanowień i zaświadczeń. Pisemna forma tego dokumentu wymagana jest przez art. 143 § 3 ww. ustawy.
3. Wykaz osób, ze wskazaniem komórki organizacyjnej (stanowiska), upoważnionych do zatwierdzania dokumentów księgowych zawarty w załączniku nr 18 *Karta wzorów podpisów do Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Miejskim w Łowiczu*, wprowadzonej zarządzeniem nr 463/2014 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 30 grudnia 2014 roku, nie precyzował zakresu umocowania poszczególnych osób. W wykazie ujęto zarówno osoby uprawnione do zatwierdzania realizacji wydatku, dokonywania wstępnej kontroli na zasadach określonych w art. 54 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, jak i osoby upoważnione do weryfikacji merytorycznej wydatków bez wyszczególnienia do jakich czynności kontrolnych umocowane są konkretne osoby. W konsekwencji, jako osoby upoważnione do zatwierdzania dokumentów finansowo-księgowych, wymieniono, między innymi, pracowników pionu finansowego w tym Skarbnika Miasta, co było niezgodne z uregulowaniami art. 54 ust. 1 ustawy

o finansach publicznych, określającego zadania głównego księgowego. Przekazanie Skarbnikowi Miasta (bądź osobom zastępującym Skarbnika) uprawnień w zakresie zatwierdzania dokumentów finansowych do zapłaty skutkuje wyeliminowaniem jednego z elementów kontroli jaką sprawuje kierownik jednostki.

4. Stwierdzono przypadki braku udokumentowania wpływu dokumentów do Urzędu Miejskiego w Łowiczu, tj. brak pieczęci wpływu korespondencji do jednostki oraz stosownych zapisów w książce korespondencji Urzędu Miejskiego w Łowiczu, co naruszało uregulowania § 40 ust. 1 i § 42 ust. 2 *Instrukcji kancelaryjnej*, określonej załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. nr 14, poz. 67).

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. Stwierdzono niezgodność sprawozdań jednostkowych Rb-Z – kwartalnych sprawozdań o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji Urzędu Miejskiego w Łowiczu, sporządzonych wg stanu na koniec IV kwartału 2016 roku oraz wg stanu na koniec IV kwartału 2017 roku z ewidencją księgową. W sprawozdaniu za rok 2016 wykazano m.in. zobowiązania wobec przedsiębiorstw niefinansowych w wysokości 1.300.000,00 zł. Natomiast według sprawozdania za rok 2017 zobowiązania wobec przedsiębiorstw niefinansowych wynosiły 600.000,00 zł. Wskazane kwoty stanowiły zobowiązanie pozostające na koniec odpowiednio roku 2016 i 2017 z tytułu nabycia na raty nieruchomości zabudowanej położonej w Łowiczu, przy ulicy Kaliskiej 5 na mocy umowy z dnia 5 lutego 2015 roku. Przedmiotowe zobowiązanie nie zostało wykazane w ewidencji księgowej Urzędu Miejskiego w Łowiczu. Powyższe stanowiło naruszenie § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r., poz. 1773 ze zm.), zgodnie z którym - w ramach sprawozdań Rb-Z, Rb-UZ, Rb-N i Rb-UN wprowadza się następujące rodzaje sprawozdań: 1) sprawozdanie jednostkowe – sporządzane przez kierownika jednostki sporządzającej takie sprawozdanie na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej danej jednostki oraz dokumentów dotyczących tej jednostki. Nieujęcie zobowiązania w księgach rachunkowych naruszało art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r., poz. 395 ze zm.), w myśl którego - księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.
2. Stwierdzono nieterminową zapłatę rat z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek (raty wynikające z siedmiu umów) płatnych do dnia 30 kwietnia 2017 roku. Zapłaty dokonano w dniu 4 maja 2017 roku. Z powyższego tytułu banki naliczyły odsetki karne w łącznej wysokości 286,68 zł.
3. Zapisy księgowe w dzienniku i księdze głównej Urzędu Miejskiego w Łowiczu nie były uporządkowane chronologicznie, co było sprzeczne z art. 14 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - dziennik zawiera chronologiczne ujęcie zdarzeń, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym. Bez względu na technikę prowadzenia ksiąg rachunkowych dziennik powinien umożliwiać uzgodnienie jego obrotów z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej. Ponadto, w myśl art. 15 ust. 2 przedmiotowej ustawy -

zapisów na określonym koncie księgi głównej dokonuje się w kolejności chronologicznej. Art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości wskazuje, że księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności zapisy uporządkowane są chronologicznie i systematycznie według kryteriów klasyfikacyjnych umożliwiających sporządzenie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych.

4. Stwierdzono niezgodność kwoty dochodów wykonanych wykazanych w sprawozdaniu Rb-27S, sporządzonym za 2016 rok i w sprawozdaniu Rb-NDS sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 roku z ewidencją księgową budżetu Miasta Łowicza. Zgodnie z przedmiotowymi sprawozdaniami dochody wykonane za rok 2016 wynosiły 108.495.724,49 zł, natomiast obroty strony Ma konta 901 w roku 2016 wynosiły 108.495.542,29 zł. Powyższe naruszało § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.), zgodnie z którym - kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.
5. W wyniku kontroli bilansu z wykonania budżetu Miasta Łowicza, sporządzonego na dzień 31 grudnia 2016 roku, stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - w pozycji „Pozostałe środki pieniężne” wykazano środki pieniężne zgromadzone na rachunku środków na niewygasające wydatki (saldo końcowe Wn konta 135). Wskazane środki należało wykazać w pozycji I.1. bilansu „Środki pieniężne budżetu”. W wierszu I.2. „Pozostałe środki pieniężne” powinny być wykazywane środki ujęte na koncie 133 ale nie dotyczące budżetu Miasta, jak np. błędnie wpłacone kwoty, środki niewykorzystanych dotacji, które podlegają zwrotowi do budżetu państwa, dochody należne budżetowi państwa z tytułu zadań zleconych. Wskazana pozycja obejmuje również środki pieniężne w drodze, ujęte na koncie 140,
 - w pozycji III „Inne aktywa” wykazano kwotę 64.592,04 zł, na którą składało się saldo Wn konta 222 w wysokości 66.797,03 zł oraz saldo Wn konta 223 w wysokości (-) 2.204,99 zł. Saldo końcowe Wn kont 222 i 223 winno być wykazane w pozycji II.3. „Pozostałe należności i rozliczenia”. Obowiązujące w latach 2016 - 2017 rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 760 ze zm.)² dopuszczało występowanie na koncie 223 jedynie salda Wn, które oznaczało stan przelanych środków na rachunki bieżące jednostek budżetowych, lecz niewykorzystanych na pokrycie wydatków budżetowych. Saldo Wn ze znakiem minus na koncie 223 oznaczało w rzeczywistości występowanie salda Ma na przedmiotowym koncie

² Analogiczny zapis zawiera obecnie rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1911).

w wysokości 2.204,99 zł, co było sprzeczne z przepisami ww. rozporządzenia,

- w pozycji I.3. pasywów „Pozostałe zobowiązania” wykazano saldo Ma konta 240 w wysokości 0,01 zł oraz saldo Ma konta 140 w wysokości 206,66 zł. Zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Finansów, konto 140 – Środki pieniężne w drodze, służy do ewidencji środków pieniężnych w drodze w tym: 1) środków otrzymanych z innych budżetów, w przypadku gdy środki te zostały przekazane w poprzednim okresie sprawozdawczym i są objęte wyciągiem bankowym z datą następnego okresu sprawozdawczego, 2) kwot wpłacanych przez inkasentów za pośrednictwem poczty lub bezpośrednio do banku z tytułu dochodów budżetowych w przypadku potwierdzenia wpłaty przez bank w następnym okresie sprawozdawczym, 3) przelewów dochodów budżetowych zrealizowanych przez bank płatnika w okresie sprawozdawczym i objętych wyciągami bankowymi z rachunku bieżącego budżetu w następnym okresie sprawozdawczym. Stosownie do przyjętej techniki księgowania środki pieniężne w drodze mogą być ewidencjonowane na bieżąco lub tylko na przełomie okresów sprawozdawczych. Na stronie Wn konta 140 ujmuje się zwiększenia stanu środków pieniężnych w drodze, a na stronie Ma – zmniejszenia stanu środków pieniężnych w drodze. Konto 140 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych w drodze. Zatem przedmiotowe rozporządzenie nie dopuszczało występowania salda Ma na wskazanym koncie. Analiza operacji księgowych wykazała, że przedmiotowe saldo wynikało z błędnej ewidencji otrzymanych odsetek od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym prowadzonym dla wydatków niewygasających: wpływ odsetek w wysokości 206,66 zł na wydzielony dla wydatków niewygasających rachunek bankowy zaewidencjonowano na kontach Wn 135 Ma 240. Następnie przelew odsetek z wydzielonego rachunku na konto organu zaksięgowano Wn 240 Ma 135, a ich wpływ na rachunek bankowy organu Wn 133 Ma 140. Powyższa ewidencja spowodowała nie tylko występowanie salda Ma na koncie 140, ale również nieuwzględnienie odsetek jako dochodów budżetu – brak ewidencji na koncie 901. Zatem dochody Miasta Łowicza za 2016 rok zostały zaniżone w tym zakresie o 206,66 zł,
 - pozycja II.1. pasywów „Wynik budżetu” wykazana w wysokości 2.129.701,76 zł była niezgodna z saldem Ma konta 961, które wynosiło na dzień 31 grudnia 2016 roku 2.129.519,56 zł. Błędnie wykazany wynik budżetu wynikał z niezgodnego z ewidencją księgową wykazania nadwyżki budżetowej.
6. Analiza bilansu Urzędu Miejskiego w Łowiczu odzwierciedlającego stan na dzień 31 grudnia 2016 roku wykazała następujące nieprawidłowości:
- wykazana w aktywach w pozycji A.I „Wartości niematerialne i prawne” kwota 58.246,12 zł była niezgodna z ewidencją wartości niematerialnych i prawnych wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku. Zgodnie z przedmiotową ewidencją, wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych (o wartości początkowej powyżej 3.500,00 zł) wynosiła 1.960.092,12 zł a ich umorzenie – 1.906.302,43 zł. Zatem wartość netto wartości niematerialnych i prawnych na dzień 31 grudnia 2016 roku, tj. kwota jaka winna zostać wykazana w bilansie, wynosiła 53.789,69 zł,
 - w pozycji pasywów D.II.7 „Rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych” wykazano m.in. saldo końcowe Ma konta 221 (95.500,73 zł). Nadpłaty z tytułu dochodów budżetowych, czyli saldo Ma konta 221 powinno zostać wykazane w pozycji C.II.5 „Pozostałe zobowiązania”. W pozycji D.II.7 wykazuje się zobowiązania z tytułu rozliczeń

pomiędzy jednostkami budżetowymi a dysponentami środków budżetowych w zakresie dochodów i wydatków budżetowych,

- w pozycji B.II.4 „Pozostałe należności” wykazano m.in. saldo Wn konta 223 w wysokości 2.205,00 zł. Przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej nie dopuszczały występowania salda Wn na koncie 223. Zgodnie z przedmiotowym rozporządzeniem - konto 223 służyło do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę wydatków budżetowych, w tym wydatków w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich. Na stronie Wn konta 223 należało ujmować w szczególności: 1) w ciągu roku budżetowego okresowe lub roczne przeniesienia, na podstawie sprawozdań budżetowych, zrealizowanych wydatków budżetowych, na konto 800, 2) okresowe przelewy środków pieniężnych na pokrycie wydatków budżetowych oraz wydatków w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich, w korespondencji z kontem 130. Na stronie Ma konta 223 należało ujmować w szczególności: 1) okresowe wpływy środków pieniężnych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych, w korespondencji z kontem 130; 2) okresowe wpływy środków pieniężnych przeznaczonych dla dysponentów niższego stopnia, w korespondencji z kontem 130. W samorządowych jednostkach budżetowych na koncie 223 należało ujmować również operacje związane z przepływami środków europejskich w zakresie, w którym środki te stanowią dochody jednostek samorządu terytorialnego. Konto 223 mogło wykazywać saldo Ma, które oznaczało stan środków pieniężnych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych, lecz niewykorzystanych do końca roku. Saldo konta 223 ulegało likwidacji poprzez księgowanie przelewu na rachunek dysponenta wyższego stopnia środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 130. Zatem saldo Wn konta 223 oznaczało, że Urząd Miejski w Łowiczu otrzymał z organu przelewy środków pieniężnych na pokrycie wydatków budżetowych w niższej wartości niż faktycznie zrealizowane przez urząd wydatki w 2016 roku.

W wyniku czynności kontrolnych ustalono, że na wydatki budżetu wykorzystano środki pieniężne w kwocie 2.210,00 zł³ pochodzące z wpłat rat członków kasy zapomogowo – pożyczkowej. Powyższe stanowiło naruszenie art. 11 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - jednostkami budżetowymi są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostek samorządu terytorialnego.

³ Różnica między środkami pieniężnymi pochodzącymi z wpłat rat członków kasy zapomogowo – pożyczkowej (2.210,00 zł) a saldem Wn konta 223 (2.205,00 zł) wynikała z nienależnie pobranej przez Bank BGŻ PNB Paribas S.A. opłaty w wysokości 5,00 zł, która została zwrócona na rachunek Urzędu Miejskiego w Łowiczu w dniu 11 stycznia 2017 roku.

W zakresie gospodarki kasowej

1. Przeprowadzona przez kontrolujących kontrola kasy wykazała niezgodność rzeczywistego stanu gotówki w kasie stwierdzonego na dzień 19 czerwca 2018 roku (w kwocie 6.397,05 zł) ze stanem wynikającym z dokumentacji kasowej, wg której stan gotówki winien wynosić 5.000,00 zł (pogotowie kasowe). Różnica w kwocie 1.397,05 zł pomiędzy stanem rzeczywistym a wartością wynikającą z raportów kasowych wynikała z nierozliczonych raportów kasowych „wydatkowych”. Kontrolujący ustalili, że w ewidencji księgowej jednostki operacje kasowe dotyczące niezrealizowanych wydatków zostały ujęte jako wydatki wykonane. Stan konta 101 wg danych ewidencji księgowej był zgodny ze stanem wynikającym z raportów kasowych (5.000,00 zł - pogotowie kasowe), co było jednak niezgodne z faktycznym stanem gotówki w kasie.

Wynikająca z raportów kasowych wydatków pobrana na wydatki a niewydatkowania, nierozliczona i niezwrócona na rachunek bankowy kwota wynosiła 1.427,05 zł (1.387,53 zł+39,52 zł) i została pomniejszona o kwotę 30,00 zł wypłaty dokonanej pracownikowi Urzędu na potrzeby uiszczenia opłaty sądowej, w dniu 18 czerwca 2018 roku. Znajdujący się w kasie dokument potwierdzający dokonanie wypłaty ww. kwoty sporządzono bez daty, a wypłata nie została ujęta w raporcie kasowym z tego dnia. Pobranie gotówki na wydatki potwierdzono bez określenia daty pobrania środków, co było niezgodne z postanowieniami *Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej w Urzędzie Miejskim w Łowiczu*, a podstawę dokonania wypłaty stanowił dokument, który nie spełniał wymogów określonych *Instrukcją kasową*. Wyjaśnienie Skarbnika Miasta potwierdziło, że w raporcie kasowym, w którym ewidencjonowano podjęcie środków z banku, ujmowano jako zrealizowane wszystkie wypłaty, na które czekiem zostały podjęte środki pieniężne. W dniu podjęcia czekiem gotówki z banku do kasy Urzędu Miejskiego w Łowiczu, w wykonaniu wydatków ujmowano wszystkie wydatki wynikające z dokumentów księgowych, na które podjęty był czek, niezależnie od terminu ich faktycznej wypłaty.

Stwierdzony sposób ewidencjonowania wydatków skutkowało ujmowaniem w ewidencji księgowej jednostki, jako zrealizowanych, wydatków jeszcze faktycznie nie poniesionych, stanowiąc o niebieżącym prowadzeniu ksiąg rachunkowych jednostki, co było niezgodne z wymogami art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości, który określa, że księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli ujęcie wpłat i wypłat gotówką, czekami i weksłami obcymi oraz obrotu detalicznego i gastronomii następuje w tym samym dniu, w którym zostały dokonane. Konsekwencją naruszenia powołanych wyżej zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych był brak odzwierciedlenia w księgach rachunkowych jednostki rzeczywistego stanu wydatków oraz środków pieniężnych w kasie, co naruszało art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco, a za rzetelne uznaje się księgi rachunkowe, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

2. Analiza zapisów raportu kasowego „wydatkowego” nr 56 z dnia 18 czerwca 2018 roku wykazała, że ujęto w nim wpłatę w kwocie 410,00 zł tytułem spłaty raty pożyczki z Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej, którą to kwotę w tym samym dniu przekazano na rachunek bankowy wydatków. Z wyjaśnienia dotyczącego treści powyższej operacji, złożonego przez Skarbnika Miasta Łowicza, wynikało że dokonywane przez emerytów spłaty rat pożyczek udzielonych z Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej przyjmowane są przez kasę Urzędu Miejskiego

w Łowiczu i tego samego dnia przekazywane na rachunek wydatkowy Urzędu Miejskiego w Łowiczu, a następnie przelewane na rachunek bankowy Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej przy Urzędzie Miejskim w Łowiczu. Wpłatę raty pożyczki zaewidencjonowano w urządzeniach księgowych jednostki Wn 101 Ma 240, przekazanie na rachunek bankowy Urzędu Miejskiego: Wn 141 Ma 101, wpływ środków na rachunek bankowy: Wn 130 Ma 141 oraz przelew na rachunek bankowy Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej: Wn 240 Ma 130, co skutkowało ujęciem jako dochodów zrealizowanych przez Urząd środków nie stanowiących źródła dochodów jednostki samorządu terytorialnego w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1453 ze zm.), a w konsekwencji - nieprawidłowościami w zakresie ewidencjonowania operacji gospodarczych na koncie 223 – Rozliczenie wydatków budżetowych, w księdze głównej Urzędu Miejskiego w Łowiczu i wykazaniem nieprawidłowych danych w bilansie Urzędu Miejskiego w Łowiczu wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku.

W zakresie dochodów z podatków i opłat

1. Ewidencję należności z tytułu dochodów budżetowych prowadzono na koncie 221. Stwierdzono przypadki nieprawidłowości polegających na prowadzeniu więcej niż jednego konta szczegółowego dla jednego podatnika w jednym podatku, co było niezgodnie z postanowieniami zarządzenia nr 464/2014⁴ i § 11 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. 2010 r., nr 208, poz. 1375), zgodnie z którym - konta określone w ust. 3 (czyli konta szczegółowe prowadzone do kont analitycznych) prowadzi się w następujący sposób - dla każdego podatnika i inkasenta prowadzi się odrębne konto w każdym podatku.
2. W jednostce nie prowadzono konta 991, co stanowiło naruszenie postanowień zarządzenia nr 464/2014⁵, a także było niezgodne z § 12 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, stosownie do którego - pozabilansowe konta szczegółowe prowadzone dla inkasentów otwiera się na podstawie dokumentu, z którego wynika powierzenie funkcji inkasenta. Powołane rozporządzenie przewiduje, w § 12 ust. 1 pkt 1 lit. b, konto 991 - rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków⁶ podlegających przypisaniu na kontach podatników, a następnie

⁴ Wg załącznika nr 1 do zarządzenia nr 464/2014: „*dla każdego podatnika i inkasenta prowadzi się odrębne konto szczegółowe w każdym podatku, natomiast dla każdej jednostki budżetowej, banku oraz innego podmiotu prowadzi się odrębne konto w każdym podatku, w związku z którym ta jednostka budżetowa, bank lub inny podmiot stał się dłużnikiem JST. Oznacza to, iż podmiot będący np. podatnikiem podatku od nieruchomości i jednocześnie podatnikiem podatku od środków transportowych posiada dwa konta szczegółowe, odrębne w każdym podatku.*”

⁵ W zarządzeniu nr 464/2014 z dnia 30 grudnia 2014 roku uregulowano konto 991 – rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników.

⁶ Rozporządzenie definiuje pojęcie „podatki”, jako podatki określone w art. 3 pkt 3 Ordynacji podatkowej, do których ustalania lub określania uprawniony jest organ podatkowy jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z odrębnymi przepisami. Wspomniany art. 3 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa wskazuje, że ilekroć jest mowa o podatkach - rozumie się przez to również: a) zaliczki na podatki, b) raty

w § 12 ust. 1 pkt 2 - konta analityczne prowadzone według rodzajów podatków i pkt 3 - konta szczegółowe poszczególnych osób trzecich i inkasentów.

3. Zestawienie decyzji organu podatkowego⁷ z kwotami wykazanymi w sprawozdaniach sporządzonych na koniec 2017 roku: a) Rb-PDP, w kolumnach: 5 – umorzenie zaległości podatkowych oraz 6 – rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności; b) Rb-27S, odpowiednio w kolumnach 14 i 15, wykazało zawyżenie kwot skutków finansowych wynikających z decyzji w sprawie rozłożenia na raty i odroczenia terminu zapłaty, wykazanych w kolumnie 5 sprawozdania Rb-PDP i w kolumnie 15 sprawozdania Rb-27S. Zawyżenie w sprawozdaniach kwot skutków finansowych wynikało z faktu, że organ podatkowy wykazał całe kwoty zobowiązań wynikające z decyzji i nie uwzględnił, że termin płatności części rat przypadał w 2017 roku oraz cała kwota 18.084 zł wg decyzji sygn. Fn.3120.11.2017 była odroczonej do 31 sierpnia 2017 roku. Zakładając spłatę zobowiązań rozłożonych na raty w terminach wskazanych w decyzjach lub nawet częściowe wygaśnięcie decyzji w częściach dotyczących raty niezapłaconej w terminie płatności (do dwóch kolejnych rat niezapłaconych w terminie), a także terminową spłatę odroczonej zobowiązań, wykazane skutki zostały zawyżone:
- w podatku od nieruchomości o 237.722,00 zł, ponieważ kwota, która winna zostać wykazana to 1.205.387,50 zł,
 - w podatku od środków transportowych o 6.690 zł, ponieważ kwota, która winna zostać wykazana to 9.355,73 zł.

Powyższe było niezgodne z § 3 ust. 1 pkt 11 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zawartej w załączniku nr 39 do - obowiązującego wówczas - rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

W skrajnym przypadku polegającym na zaistnieniu okoliczności, o których mowa w art. 259 §1 pkt 1 i § 1a ustawy Ordynacja podatkowa, nadmienione kwoty, jakie winny zostać wykazane w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP mogły wynieść 0,00 zł.

Dodatkowo ustalono wadliwość decyzji o sygn. FN.3124.35.2017.MF z dnia 15 grudnia 2017 roku (na decyzji zamieszczono datę otrzymania decyzji – 15 grudnia 2017 roku), która zawierała nieprawidłowe rozstrzygnięcie, poprzez rozłożenie na 30 miesięcznych rat kwoty 13.927 zł, przy czym termin płatności pierwszej raty podatku określono na dzień 30 grudnia 2017 roku, natomiast dziesiąta rata miała być płatna do dnia 30 września 2017 roku, 20 rata miała być płatna do 30 lipca 2017 roku, a więc termin płatności tych rat upłynął przed wydaniem i doręczeniem przedmiotowej decyzji. Powyższe naruszało art. 210 § 1 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym - decyzja zawiera m.in. rozstrzygnięcie⁸.

podatków, jeżeli przepisy prawa podatkowego przewidują płatność podatku w ratach, c) opłaty oraz niepodatkowe należności budżetowe;

⁷ Decyzje o sygn.: Fn.3120.4.2017/MK, Fn.3120.5.2017, Fn.3120.8.2017/MK, Fn.3120.9.2017/MK, Fn.3120.10.2017/MK, Fn.3120.11.2017, Fn.3120.18.2017, Fn.3160.9.3.2017.DCM, Fn.3124.35.2017/MF, Fn.3120.13.2017, Fn.3120.17.2017, Fn.3124.23.2017/MF, Fn.3120.7.2017.

⁸ W dniu 18 września 2018 roku przesłano kontrolującym postanowienie z dnia 17 września 2018 roku sygn. FN.3120.35.2018.MF, w którym sprostowano z urzędu oczywistą omyłkę pisarską zawartą w decyzji z dnia 15 grudnia 2017 roku znak FN.3124.35.2017.

4. W dniu 5 września 2016 roku podatnik o nr konta (...) ⁹ złożył deklarację na rok 2016 za m-ce VII-XII. (...) ¹⁰. Powyższe wskazuje na możliwość wystąpienia dwóch sytuacji, przy czym w każdej z nich podatnik nieprawidłowo deklarował przedmiot opodatkowania i nieprawidłowo dokonywał samowymiaru zobowiązania podatkowego:
- w sytuacji, gdy podatnik przejmując działkę nr (...) ¹¹ otrzymał budynek mieszkalny (tzn. zakończony budynek), zasadnym było opodatkowanie części gruntów związanych z tym budynkiem jako gruntów pozostałych, jednak wówczas podatnik zaniżał zobowiązanie o niewykazywaną w 2016 i 2017 roku powierzchnię użytkową budynków mieszkalnych (nieustalona);
 - w sytuacji, gdy podatnik przejmując działkę nr (...) ¹² otrzymał obiekt w stanie otwartym, który trudno sklasyfikować jako budynek mieszkalny, wówczas zobligowany był wykazywać powierzchnię gruntów z nim związanych wg najwyższych stawek. Potencjalne zaniżenie za m-ce VII-XII wyniosło = 209 zł (...) ¹³, potencjalne zaniżenie za rok 2017 wyniosło 419 zł. Zgodnie bowiem z art. 1a ust. 2a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1445 ze zm.), do gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej nie zalicza się 1) budynków mieszkalnych oraz gruntów związanych z tymi budynkami. Według powyższego przepisu, jeżeli obiekt jeszcze nie jest budynkiem mieszkalnym - nie został zakończony, wówczas podmiot prowadzący działalność gospodarczą winien mieć na względzie brzmienie art. 1a ust. 1 pkt 3 ww. ustawy - grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z zastrzeżeniem ust. 2a.

Ustalony stan faktyczny świadczy o tym, że organ podatkowy nie dokonywał czynności sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, na podstawie art. 272 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa. Organ podatkowy winien ponadto korzystać z kompetencji wynikającej

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

z art. 274a § 2 ww. ustawy - w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

5. W dniu 11 maja 2016 roku podatnik nr konta (...) ¹⁴ złożył korektę deklaracji na 2016 rok wskazując: „W związku z zakupem przenośnej blaszanej wiaty w dniu 27.04.2016r. (...) ¹⁵, składamy korektę deklaracji na podatek od nieruchomości za okres od 01.05.2016r. do 31.12.2016r. w zakresie naliczenia podatku od nieruchomości „D.3 Budowle”. Przedmiotowa korekta spowodowała zwiększenie zobowiązania na 2016 rok o 61 zł (przypis w dacie wpływu korekty). Podatnik w cytowanej informacji nie określił wprost, czy nabył nową budowlę (blaszaną wiatę), czy też używaną. Organ podatkowy także zaniechał wyjaśnienia powyższej okoliczności, podobnie jak i nie przesądził, czy zadeklarowanej „przenośnej blaszanej wiacie” można przypisać status budowli (czynności sprawdzające).

Założenie, że ww. wiatą faktycznie była nową budowlą, prowadzi do przekonania, że podatnik nadpłacił zwiększone zobowiązanie podatkowe na 2016 rok o 61 zł (art. 6 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych).

6. W deklaracji złożonej na 2017 rok podatnik nr konta (...) ¹⁶ wykazał powierzchnię gruntów związanych z działalnością gospodarczą (...) ¹⁷. Mimo omyłki w wyniku mnożenia, podatnik wskazał prawidłowo całkowity wymiar zobowiązania = 22.064 zł. Organ podatkowy winien wypełnić dyspozycję art. 274 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa - w razie stwierdzenia, że deklaracja zawiera błędy rachunkowe lub inne oczywiste omyłki bądź że wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, organ podatkowy w zależności od charakteru i zakresu uchybień: 1) koryguje deklarację, dokonując stosownych poprawek lub uzupełnień, jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego, kwoty nadpłaty, kwoty zwrotu podatku albo kwoty nadwyżki podatku do przeniesienia lub wysokości straty w wyniku tej korekty nie przekracza kwoty 5.000 zł.

Dodatkowo stwierdzono niezgodność powierzchni gruntów deklarowanych i opodatkowywanych przez podatnika w stosunku do powierzchni gruntów wynikającej z aktualnego podglądu ewidencji gruntów (z dnia 23 maja 2018 roku). (...) ¹⁸. Stwierdzony stan faktyczny przesądzał o niewypełnieniu

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w

przez organ podatkowy dyspozycji wynikającej z art. 272 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa. Organ podatkowy stwierdzając niezgodność deklarowanej powierzchni gruntów z powierzchnią wynikającą z rejestru gruntów winien również każdorazowo skorzystać z kompetencji określonej w art. 274a § 2 ww. ustawy.

7. Podatnik o nr konta (...) ¹⁹ nie figurował w ewidencji gruntów i budynków, natomiast deklarowany przedmiot opodatkowania wynikał z umów dzierżawy zawartych z Miastem Łowicz. Podatnik - dzierżawca targowiska miejskiego, prowadzący działalność gospodarczą nie deklarował i nie uiszczał podatku od budowli. Na podstawie treści umów dzierżawy ustalono, że na dzierżawionym terenie znajdują się budowle, w szczególności na mapie targowiska miejskiego stanowiącej załącznik do kontrolowanych umów dzierżawy uwidoczniono np. chodniki, jezdnie betonowe, co w konsekwencji oznacza zaniżanie zobowiązania podatkowego. Powyższe potwierdzają zdjęcia targowiska zamieszczone na stronie internetowej: <https://www.google.com/maps/place/TARGOWISKO+MIEJSKIE>. Ponadto, wg zdjęć opublikowanych na ww. stronie internetowej, na terenie dzierżawionego targowiska znajduje się m.in. ogrodzenie i tablice reklamowe, które potencjalnie również stanowią budowle w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy Prawo budowlane. Wątpliwości budzi również fakt niewykazywania budowli w przypadku dzierżawionego parkingu przy stadionie i targowisku (...) ²⁰.

Analogiczną nieprawidłowość stwierdzono już podczas kontroli RIO w Łodzi przeprowadzonej w 2010 roku ²¹. (...) ²². Powyższe rozbieżności w zakresie statusu naniesień występujących na terenie targowiska miejskiego, w zestawieniu z brakiem podniesienia w cytowanych wyjaśnieniach okoliczności, że co najmniej część kiosków/pawilonów handlowych nie podlega opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości, lecz opłacie targowej, wskazują

aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²¹ Podobnie podczas kontroli przeprowadzonej w 2010 roku, kontrolujący kwestionowali zaniechanie realizacji czynności sprawdzających, o których mowa w art. 272 pkt 3 Ordynacji podatkowej w przypadku podatnika o nr konta [(...)-Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak] - podatnik będący spółką osobową nie figurował w przedłożonym do kontroli aktualnym wypisie z rejestru gruntów. W rejestrze gruntów widniały jedynie dwa małżeństwa (osoby fizyczne).

²² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

na zaniechanie przez organ podatkowy jednoznacznego ustalenia rodzaju obiektów, które są opodatkowane podatkiem od nieruchomości. Organ podatkowy winien w przypadku każdego obiektu/kiosku/pawilonu znajdującego się na wydzierżawionej powierzchni targowiska rozstrzygnąć, czy jest on budynkiem (art. 1a ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w związku z art. 3 pkt 2 ustawy Prawo budowlane), budowlą (art. 1a ust. 1 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w zw. z art. 3 pkt 3 ustawy Prawo budowlane), a może tymczasowym obiektem budowlanym (art. 3 pkt 5 ustawy Prawo budowlane). Dodatkowo organ podatkowy winien znać dokładną lokalizację takich obiektów (czy jest położony na gruncie wydzierżawionym przez podatnika), a także mieć na uwadze zwolnienie ustawowe wynikające z art. 16 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Zgodnie z przywołaną regulacją podmioty, które są podatnikami podatku od nieruchomości nie płacą opłaty targowej. Warunkiem koniecznym opłacania podatku od nieruchomości jest ustalenie, że przedmioty opodatkowania położone na targowisku miejskim - kioski/kontenery/pawilony są budynkami lub budowlami w rozumieniu ustawy Prawo budowlane. W przypadku uznania, że ww. obiekty są tymczasowymi obiektami budowlanymi na rzecz Miasta Łowicza powinna być uiszczana opłata targowa, a nie podatek od nieruchomości²³.

8. W przypadku podatnika podatku od środków transportowych nr konta (...) ²⁴ stwierdzono, że deklaracja roczna na: 2016 rok wpłynęła dopiero w dniu 15 lipca 2016 roku (jednocześnie z korektą dotyczącą samochodu ciężarowego), natomiast na 2017 rok wpłynęła w dniu 7 lipca 2017 roku (wraz z korektą dotyczącą ciągnika siodłowego). Tym samym, deklaracje roczne zostały złożone z naruszeniem art. 9 ust. 6 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Organ podatkowy zaniechał wezwania podatnika do złożenia deklaracji rocznej, lub wyjaśnienia przyczyn jej nie składania, na podstawie art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. Tym samym organ podatkowy nie realizował czynności sprawdzających, o których mowa w art. 272 pkt 1 lit a ww. ustawy - organy podatkowe pierwszej instancji, z zastrzeżeniem art. 272a, dokonują czynności sprawdzających, mających na celu sprawdzenie terminowości składania deklaracji.

Ponadto, co do zasady, deklaracje zmieniające dotyczące powstania lub wygaśnięcia obowiązku podatkowego w 2016 i 2017 roku, były składane przez podatnika z naruszeniem terminu 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie, lub wygaśnięcie obowiązku podatkowego, wynikającego z art. 9 ust. 6 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w zw. z art. 9 ust. 6 pkt 2 ww. ustawy. Analiza informacji podatkowych otrzymywanych ze Starostwa Powiatowego w Łowiczu wykazała przypadki, w których organ podatkowy nie reagował na otrzymywane informacje o zmianach w przedmiocie opodatkowania podatnika nr (...) ²⁵, w zakresie

²³ **Zob.** wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 16 marca 2010 roku sygn. I SA/Łd 1038/09, **por.** uchwała NSA z dnia 3 lutego 2014 roku sygn. II FPS 11/13, **por.** wyrok NSA z dnia 24 sierpnia 2016 roku, sygn. II FSK 2027/14.

²⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29

których podatnik nie złożył stosownej korekty deklaracji w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie lub wygaśnięcie obowiązku podatkowego. Powyższe oznacza niewypełnienie kompetencji wynikającej z art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa (nie udokumentowano przypadków takich wezwań). Jeżeli organ podatkowy wezwałby podatnika w trybie art. 274a § 1 ww. ustawy, a podatnik zaniechałby złożenia deklaracji dotyczącej powstania lub wygaśnięcia obowiązku podatkowego, organ podatkowy byłby zobowiązany do określenia zobowiązania podatkowego.

Deklaracja roczna na 2015 rok została złożona przez podatnika dopiero w dniu 26 października 2015 roku i wśród wykazanych pojazdów znajdował się samochód ciężarowy (...) ²⁶, DMC = 30t, liczba osi 3, inny system zawieszenia. Pojazd o nr rej. (...) ²⁷ o takich samych parametrach zadeklarowano również w deklaracji na 2016 rok, jednak zaznaczając, że jest to ciągnik siodłowy (wysokość zobowiązania na rok 2016 taka jak w roku 2015 dla samochodu ciężarowego). Mając na względzie, że w roku 2015 podatnik zadeklarował pojazd (...) ²⁸ jako samochód ciężarowy i w roku 2016 podatnik wymierzył zobowiązanie podatkowe wg stawki dla samochodu ciężarowego (jednak pojazd określił jako ciągnik), organ podatkowy winien zrealizować kompetencję przewidzianą w art. 274 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, czego zaniechał. Kontrolujący ustalili brak opodatkowania ww. samochodu ciężarowego w deklaracji rocznej i korektach dotyczących 2017 roku. Dopiero po objęciu próbą kontroli podatnika (...) ²⁹, w dniu 12 lipca 2018 roku podatnik złożył korektę deklaracji na 2017 rok w zakresie pojazdu (...) ³⁰, wskazując wygaśnięcie obowiązku podatkowego i zamieszczając odrębną adnotację „zmiana na pojazd specjalny”. Do deklaracji załączono kopię dowodu rejestracyjnego wydanego w dniu 4 stycznia 2017 roku, w którym w rubryce pn. rodzaj pojazdu wskazano samochód specjalny. W dniu 12 lipca 2018 roku

sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

podatnik zapłacił 193 zł zaległego zobowiązania za styczeń 2017 roku wraz z odsetkami.

9. W przypadku podatnika podatku od środków transportowych nr (...) ³¹ (osoba fizyczna) stwierdzono:
- zaniechanie przez organ podatkowy wykonywania czynności sprawdzających w zakresie deklaracji rocznej na 2016 rok, która wpłynęła dopiero w dniu 4 października 2016 roku (art. 274a §1 w zw. z art. 272 pkt 1 lit a ustawy Ordynacja podatkowa);
 - wpływ deklaracji na 2017 rok odnotowano w dniu 9 lutego 2017 roku. Organ podatkowy dokonał przypisu zobowiązania podatkowego przed wpływaniem deklaracji, tj. w dniu 2 lutego 2017 roku. Powyższe naruszało § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego rozporządzenia, zgodnie z którym - do udokumentowania przypisów lub odpisów służą: deklaracje w rozumieniu art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej, z których wynika zobowiązanie podatkowe lub kwota zmniejszająca zobowiązanie podatkowe. Zgodnie z ewidencją nie wystąpiły wcześniejsze wpłaty zobowiązania na 2017 rok jeszcze nieprzypisanego (wpłaty dotyczące zobowiązania na 2017 rok były dokonywane przez podatnika z naruszeniem terminów ustawowych). Tym samym przypis dokonany w dniu 2 lutego 2017 roku nie mógł wynikać z treści § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia, wg którego do udokumentowania przypisów lub odpisów służą także dowody zrealizowanych wpłat nieprzypisanych, należnych od podatników;
 - ewidencja szczegółowa dotycząca podatnika wskazywała, że jedyny przypis dokonany w 2017 roku dotyczył 8 środków transportowych na łączną kwotę 12.559 zł i został dokonany w dniu 2 lutego 2017 roku. W 2017 roku nie dokonano zwiększenia zobowiązania podatkowego o nabyty pojazd o nr rej. (...) ³². Kontrolującym nie przedłożono również dokumentacji świadczącej o tym, że podatnik złożył w 2017 roku deklarację dotyczącą nabytego pojazdu o nr rej. (...) ³³. Fakt nabycia ciągnika samochodowego SCANIA R380 (faktycznie był to ciągnik siodłowy) wynikał z informacji podatkowej ze Starostwa Powiatowego w Łowiczu o sygn. KM.5411.1.7.2017 z dnia 10 kwietnia 2017 roku (wpływ do Urzędu w dniu 18 kwietnia 2017 roku). Zgodnie z przedmiotową informacją - operacja datowana na dzień 9 marca 2017 roku dotycząca ciągnika samochodowego o nr rej. (...) ³⁴ o DMC = 18 t,

³¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

DMCZP = 40 t, liczba osi – 2, brak określenia rodzaju zawieszenia, została oznaczona symbolem „W”, tzn. „nowy właściciel jeśli pojazd już jest w ewidencji i nastąpiła zmiana właściciela na terenie urzędu”, jako nabywcę wskazano osobę fizyczną – podatnika, dla którego prowadzono konto nr (...) ³⁵. Powyższe oznaczało, że organ podatkowy nie weryfikował informacji podatkowych otrzymywanych ze Starostwa Powiatowego, czego dowodem jest brak realizacji kompetencji wynikającej z art. 274a §1 ustawy Ordynacja podatkowa. Jeżeli organ podatkowy wezwałby podatnika w trybie art. 274a §1, a podatnik zaniechałby złożenia deklaracji dotyczącej powstania obowiązku podatkowego w zakresie ciągnika o nr rej. (...) ³⁶, organ podatkowy byłby zobowiązany do określenia zobowiązania podatkowego (brak dokumentacji świadczącej o wystąpieniu takich okoliczności). Odnosząc się do powyższego Główny Specjalista w Wydziale Finansowym stwierdził, że pojazd o nr rej. (...) ³⁷ nie ma w ogóle w systemie, również w 2018 roku.

10. Podatnik podatku od środków transportowych (...) ³⁸ (osoba fizyczna) naruszał terminy płatności poszczególnych rat w 2016 i 2017 roku. Organ podatkowy zaniechał naliczenia i pobrania odsetek od zaległej II raty podatku na 2016 rok, która została zapłacona dopiero w dniu 24 października 2016 roku, tj. 39 dni po terminie płatności przypadającym na 15 września 2016 roku. Organ podatkowy nie naliczył i nie pobrał 23 zł odsetek ³⁹, czym naruszył art. 53 § 1 w zw. z art. 53 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa. Dodatkowo, ponieważ wpłacona przelewem w dniu 24 października 2016 roku kwota 2.705 zł była równa zaległej II racie podatku, organ podatkowy był zobowiązany zastosować tzw. proporcjonalne zarachowanie. Organ podatkowy nie dopełnił jednak obowiązku, o którym mowa w art. 55 § 2 ww. ustawy.
11. Rada Miejska w Łowiczu uchwałą nr VII/72/2007 z dnia 21 marca 2007 roku (uchwała zmieniająca nr XXV/235/2008 z dnia 29 maja 2008 roku) zarządziła pobór opłaty targowej w drodze inkasa. Zgodnie z §3 ww. uchwały - na inkasenta opłaty targowej wyznaczono „Klub Sportowy „PELIKAN” z wynagrodzeniem za inkaso w wysokości 62% (w tym podatek od towarów i usług VAT). Stosownie do treści § 6 uchwały, szczegółowy zakres praw i obowiązków inkasenta określa umowa zawarta przez Burmistrza Miasta Łowicza z inkasentem.

³⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁹ <https://www.finanse.mf.gov.pl/pit/kalkulator-odsetek>

Rada Miejska w Łowiczu nieprawidłowo określiła wynagrodzenie za inkaso, ponieważ ograniczyła się wyłącznie do wskazania poziomu procentowego „62%” za inkaso. Nigdzie w uchwale nie sprecyzowano od jakiej wielkości bazowej ma być obliczane to wynagrodzenie, tj. czy ma być to np. 62% zainkasowanej opłaty targowej, a może 62% zainkasowanej opłaty targowej i terminowo wpłaconej organowi podatkowemu. Zapisy uchwały nr VII/72/2007 i nr XXV/235/2008 nie wypełniały dyspozycji art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, poprzez niewystarczające określenie wynagrodzenia za inkaso.

Dopiero w umowie nr 197/07 (ze zm.) określono (doprecyzowano) wysokość wynagrodzenia za inkaso: „[...] inkasent otrzyma wynagrodzenie w wysokości 62% (w tym podatek od towarów i usług VAT) od sumy pobranej i terminowo przekazanej opłaty targowej do kasy Urzędu Miejskiego w Łowiczu.” Przedmiotowy zapis umowy był jednak wadliwy, ponieważ wg art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, określenie wysokości wynagrodzenia należy do wyłącznej kompetencji organu stanowiącego, a kompetencja ta nie może być scedowana na organ wykonawczy (art. 19 pkt 2 koresponduje z art. 28 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa - rada gminy, rada powiatu oraz sejmik województwa może ustalać wynagrodzenie dla płatników lub inkasentów z tytułu poboru podatków stanowiących dochody, odpowiednio, budżetu gminy, powiatu lub województwa).

12. Stwierdzono nieprawidłowości w zakresie sposobu rozliczania opłaty targowej. Rada Miejska w Łowiczu nie określiła szczegółowej procedury rozliczania inkasentów z pobranych opłat targowych. Uchwała zawierała jednak zapisy, w których określono dokument stanowiący dowód uiszczenia opłaty targowej. Zgodnie z §5 uchwały nr VII/72/2007 – dowodem uiszczenia opłaty targowej jest wydany przez inkasenta bilet opłaty targowej Urzędu Miejskiego w Łowiczu, stanowiący druk ścisłego zarachowania. Tym samym należy przyjąć, że rozliczenie kwot pobranej opłaty targowej poprzez jej terminową wpłatę do organu podatkowego oraz okresową wypłatę wynagrodzenia za inkaso winno opierać się na drukach ścisłego zarachowania⁴⁰. Organ podatkowy oparł jednak rozliczenia na bliżej nie scharakteryzowanych „rejestrach” prowadzonych przez inkasentów, które dopiero po rozliczeniu całych bloczków biletów mogły być zweryfikowane. Inaczej mówiąc, rozliczenie druków ścisłego zarachowania odbywało się obok obrotu pieniężnego, tzn. wpłaty opłaty i wypłaty wynagrodzenia mogły następować mimo nierozliczenia wszystkich druków ścisłego zarachowania. Na podstawie analizy rozliczeń opłaty targowej z okresu marzec-maj 2017 roku, ustalono, że tzw. rejestry prowadzone przez inkasentów miały formę odręcznych niepodpisanych notatek, którym trudno przypisać walor dokumentu.

Wyjaśnienie złożone przez Skarbnika Miasta Łowicza potwierdza prowadzenie rozliczeń na podstawie tzw. rejestrów inkasentów (odręczne, niepodpisane notatki). Rozliczanie tylko całych bloczków biletów powodowało, że część wpłat opłaty targowej, a nawet wypłat wynagrodzenia następowała z pominięciem uprzedniej analizy druków ścisłego zarachowania dotyczących danej wpłaty, lub wypłaty wynagrodzenia. Taką praktykę potwierdziła także wrywkowa kontrola druków ścisłego zarachowania, na podstawie której zidentyfikowano występowanie bloczków biletów opłaty targowej, które były sprzedawane z przekroczeniem miesiąca kalendarzowego, a tym samym operacje finansowe

⁴⁰ Bilety opłaty targowej były również uznane za druki ścisłego zarachowania wg rozdziału IV zarządzenia nr 463/2014 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 30 grudnia 2014 roku w sprawie ustalenia „Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Miejskim w Łowiczu.”

dotyczące tych bloczków były dokonywane na podstawie tzw. rejestrów, nie zaś na podstawie dowodów wskazanych przez Radę Miejską w Łowiczu, tj. biletów.

Umowa z inkasentem miała uszczegóławiać procedurę rozliczenia pobieranej opłaty targowej, jednak jej zapisy winny mieścić się w rygorach wyznaczonych w uchwale Rady Miejskiej, a więc podstawą rozliczenia (wpłat, wypłat) winny być druki ścisłego zarachowania, a nie inny dokument, który dopiero następnie był weryfikowany w oparciu o oddane całe bloczki biletów opłaty targowej. Sposób rozliczenia wynikający z umowy nr 193/07 przynajmniej okresowo (do czasu weryfikacji wpłaty/wypłaty w oparciu o bilety), stał w sprzeczności z zapisami §5 uchwały nr VII/72/2007.

Przyjęty sposób rozliczenia naruszał również przepisy rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, z których wynikało, że rozliczenie inkasentów winno być oparte o wykorzystane kwitariusze przychodowe. Zgodnie z § 29 ust. 1 ww. rozporządzenia - rozliczenie inkasenta dokonywane jest niezwłocznie po określonym dla inkasenta terminie płatności podatku oraz przy zdawaniu przez niego wykorzystanych kwitariuszy przychodowych⁴¹. Stosownie do § 29 ust. 2 rozporządzenia - po zakończeniu rozliczenia i ewentualnego postępowania wynikającego z rozliczenia, dokumenty złożone przez inkasenta podlegają przechowaniu w urzędzie obsługującym organ podatkowy, z wyjątkiem kwitariuszy niecałkowicie wykorzystanych, które zwraca się inkasentowi, jednak dotyczące ich dowody wpłat zatrzymuje się i wykorzystuje przy sprawdzeniu kwitariusza, gdy zostanie zwrócony po całkowitym wykorzystaniu.

(...)⁴².

13. Ustalono, że czynności windykacyjne były prowadzone, jednak z pewnymi zastrzeżeniami:
 - stwierdzono przypadki, w których upomnienia nie były wystawione w sposób niezwłoczny mimo braku wpłaty zaległości podatkowych, tzn. zbyt późno (za dwie lub więcej rat przy kwotach zaległości wraz z odsetkami przekraczających 116 zł);
 - stwierdzono przypadki, w których tytuły wykonawcze wystawiano zbyt późno mimo braku wpłaty zaległości podatkowych po doręczeniu upomnienia – brak niezwłocznego wystawienia tytułu, lub w ogóle zaniechano wystawienia tytułów wykonawczych.
14. W przypadku podatnika nr konta (...) ⁴³ ustalono, że zaległość główna na koniec 2012 roku wyniosła 97.640,04 zł. Postanowieniem z dnia 5 kwietnia 2013 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi ogłosił upadłość podatnika.

⁴¹ Zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia - kwitariusze przychodowe i rozchodowe oraz dowody wpłaty, o których mowa w § 4 ust. 2 pkt 4, są drukami ścisłego zarachowania.

⁴² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Zaległość główna na koniec 2015 roku wynosiła 260.502,04 zł. W dniu 2 marca 2016 roku dokonano zaewidencjonowania wpłaty w wysokości 157.924 zł dokonanej przez Syndyka Masy Upadłościowej. Organ podatkowy w dniu 16 marca 2016 roku wydał postanowienie nr FN.3162.1000015/16 dotyczące rozksięgowania wpłaconej kwoty na: zaległość główną = 138.202,00 zł oraz na odsetki = 19.722 zł. W dniu 16 czerwca 2016 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Skierniewicach postanowieniem sygn. SKO.4012-181/16 uchyliło postanowienie organu pierwszej instancji w całości i umorzyło postępowanie w sprawie zaliczenia wpłaty w wysokości 157.924 zł. Kolegium zajęło stanowisko o zaliczeniu dokonanej przez Syndyka Masy Upadłościowej wpłaty z tytułu podatku od nieruchomości na poczet należności głównej. Postanowienie było ostateczne z możliwością wniesienia skargi do WSA w Łodzi. Kontrolowana dokumentacja nie zawierała jednak skargi na ww. postanowienie SKO. Powyższe oznacza, że organ podatkowy winien niezwłocznie dokonać przeksięgowania kwoty 19.722 zł na zaległość główną podatnika. Ewidencja konta szczegółowego podatnika wykazała jednak, że dopiero w dacie 26 kwietnia 2018 roku nastąpiło przeksięgowanie kwoty odsetek = 19.722 zł na zaległość główną i przeksięgowanie kwoty 45 zł z zapłaconych zaległości na odsetki (przy czym od 2017 roku nie występował już przypis zobowiązań podatkowych na koncie (...)⁴⁴). Wbrew złożonym wyjaśnieniom, powyższa operacja spowodowała zmniejszenie kwoty uiszczonych odsetek o 19.677 zł i odpowiednie zwiększenie o ww. kwotę spłaconej zaległości głównej. Dokonanie operacji księgowej w dniu 26 kwietnia 2018 roku (niemal dwa lata za późno) naruszało art. 24 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Omawiane przeksięgowanie świadczy również o tym, że komórka prowadząca rachunkowość podatkową nienależycie realizowała obowiązek określony w § 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z którym - zadaniem komórki rachunkowości jest w szczególności prowadzenie w księgach rachunkowych prawidłowej ewidencji przypisów, odpisów, wpłat, zwrotów i zaliczeń nadpłat z tytułu podatków.

W zakresie dochodów z majątku

1. Analiza procedur sprzedaży w trybie przetargu ustnego nieograniczonego:
 - a)** niezabudowanych nieruchomości gruntowych położonych w Łowiczu, w obrębie Łowicka Wieś, oznaczonych w ewidencji gruntów jako działka nr 3859/5 i działka nr 3860/4 (pięć przetargów), **b)** zabudowanej nieruchomości położonej w Łowiczu, w obrębie Bolimowska przy ul. Niciarnianej nr 26, oznaczonej w ewidencji nr 2567/2 (osiemnaście przetargów), wykazała naruszanie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2204) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1490), w szczególności:
 - wykaz nieruchomości zawierał niewystarczający opis sprzedawanej nieruchomości (sprzedaż działek: nr 3859/5 i nr 3860/4). Powyższe stanowiło nienależyte wypełnienie dyspozycji art. 35 ust. 2 pkt 3 ustawy o gospodarce

⁴⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

nieruchomościami. Dodatkowo, wykaz zawierał ograniczone (w stosunku do ogłoszenia o przetargu) i niewystarczające informacje o sposobie zagospodarowania nieruchomości, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Informacje o przeznaczeniu nieruchomości i sposobie jej zagospodarowania znacznie rozszerzono w ogłoszeniu I przetargu o postanowienia uchwały nr XIV/119/2007 z dnia 30 sierpnia 2007 roku (wykaz jedynie odsyłał do zapisów miejscowego planu w zakresie sposobu zagospodarowania);

- kontrolującym przedłożono dwa egzemplarze ogłoszenia I przetargu ustnego na sprzedaż ww. nieruchomości, na których nie zamieszczono jednoznacznej informacji/adnotacji, czy i w jakich dniach zostały wywieszane w siedzibie Urzędu (brak również daty sporządzenia). Powyższe uniemożliwiło kontrolującym sprawdzenie wypełnienia dyspozycji wynikających z treści art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami w jego ówczesnym brzmieniu (brak możliwości sprawdzenia, czy ogłoszenie wywieszono w siedzibie Urzędu nie wcześniej niż po upływie terminów, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 4.). Dodatkowo brak określenia daty wywieszenia ogłoszenia I przetargu ustnego na sprzedaż nieruchomości uniemożliwia weryfikację, czy ogłoszenie o przetargu opublikowano w siedzibie Urzędu, co najmniej na okres 30 dni przed wyznaczonym terminem przetargu, wg dyspozycji § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości⁴⁵;
- zakładając publikację ogłoszenia o III przetargu na tablicy Urzędu (oraz na stronie internetowej i BIP Urzędu) w dniu 23 lutego 2017 roku i zakończenie II przetargu w dniu 16 lutego 2017 roku (data protokołu przetargu), ustalono, że III przetarg został zorganizowany zbyt szybko, tj. w terminie krótszym niż 30 dni od zakończenia II przetargu. Powyższe stanowiło naruszenie art. 39 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami;
- na potrzeby sprzedaży działek nr 3859/5, 3860/4, wyceny wartości nieruchomości dokonał rzeczoznawca majątkowy, w formie operatu szacunkowego datowanego na dzień 14 marca 2016 roku. Okres w jakim zleceńodawca wyceny może ww. operat wykorzystać do celu, dla którego został sporządzony, prawodawca określił na 12 miesięcy licząc od daty jego sporządzenia – art. 156 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Mając na względzie powyższe, cena wywoławcza w IV, a następnie w V przetargu, nie znajdowała oparcia w aktualnym operacie szacunkowym. Sprzedaż ww. nieruchomości w wyniku V przetargu nastąpiła na podstawie nieaktualnego operatu szacunkowego. Przepisy prawa dopuszczają wykorzystanie sporządzonego operatu szacunkowego po upływie 12 miesięcy, licząc od daty jego sporządzenia po potwierdzeniu jego aktualności przez rzeczoznawcę majątkowego. Kontrolowana jednostka nie podjęła czynności w celu aktualizacji operatu przez rzeczoznawcę;
- w przypadku sprzedaży zabudowanej nieruchomości położonej w Łowiczu przy ul. Niciarnianej nr 26, oznaczonej w ewidencji jako nr 2567/2, Gmina Miasto Łowicz opublikowała tylko jeden wykaz nieruchomości, a następnie przeprowadziła 18 przetargów;

⁴⁵ Brak na ogłoszeniach jednoznacznej informacji/adnotacji, czy i w jakich dniach zostały wywieszane w siedzibie Urzędu (brak również daty sporządzenia), stwierdzono także w przetargach nr: II, III, IV i V dotyczących sprzedaży działek nr 3859/5 i nr 3860/4.

Sporządzono tylko jeden operat szacunkowy datowany na dzień 20 listopada 2012 roku, który nie był aktualizowany. Ważność sporządzonego na dzień 20 listopada 2012 roku operatu szacunkowego na potrzebę sprzedaży nieruchomości oznaczonej w ewidencji jako działka nr 2567/2 upłynęła 20 listopada 2013 roku. W związku z powyższym sprzedaż działki nr 2567/2 nastąpiła na podstawie nieaktualnego od ponad trzech lat operatu szacunkowego.

Zgodnie z § 3 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości - przetarg ogłasza, organizuje i przeprowadza właściwy organ, wybierając jedną z form, o których mowa w art. 40 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Jeżeli w terminach, o których mowa w art. 39 ww. ustawy, właściwy organ nie zorganizuje kolejnego przetargu lub nie przeprowadzi rokowań, jest on obowiązany, w celu zbycia nieruchomości, zorganizować ponownie pierwszy przetarg.

Burmistrz Miasta Łowicza wielokrotnie naruszył ww. § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia w zw. z art. 39 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami, ponieważ mimo przekroczenia terminów określonych w art. 39 ww. ustawy ani razu nie zorganizował pierwszego przetargu, przed którym sporządziłby nowy wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży.

2. Decyzją nr GGPP:6844.1.2017.TŚ. z dnia 10 kwietnia 2017 roku Burmistrz Miasta Łowicza przekazał w trwały zarząd na czas nieokreślony na rzecz OSiR nieruchomość złożoną z działek nr: 7326/1, 7326/2, 7326/3, 7326/4, na której znajdował się plac zabaw dla dzieci. Decyzja zawierała większość elementów wymaganych przez art. 45 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami. W decyzji nie oznaczono jednak nieruchomości wg księgi wieczystej (wg pkt 3.2. operatu szacunkowego nieruchomość miała uregulowany stan prawny w księdze wieczystej KW LD10/00011051), co było wymagane na gruncie art. 45 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy.
3. Stwierdzono, że w latach 2015-2017 przypisy opłaty z tytułu trwałego zarządu były zawyżane w stosunku do wysokości opłat wynikających z decyzji GGPP.72244-20/03. Nieprawidłowość wynikała z przypisywania opłaty w wysokości 18.710,69 zł w zakresie trwałego zarządu nieruchomości położonej przy ul. Topolowej i Szkolnej, która wg decyzji GGPP.72244-20/03 winna wynosić 18.371,69 zł. W rezultacie OSiR nadpłacił opłatę w każdym z lat 2015-2017 o 339 zł, łączna nadpłata za trzy lata wyniosła 1.017 zł. Jednostka kontrolowana podzieliła zastrzeżenia kontrolujących wskazując: *„W związku z błędem, który wystąpił przy wprowadzaniu do systemu danych do naliczenia opłat rocznych z tytułu trwałego zarządu dla OSiR w Łowiczu za nieruchomość [...]. Wobec powyższego dokonana zostanie korekta tej opłaty z zaliczeniem powstałej nadpłaty na poczet opłaty rocznej za rok następny.”*
4. Czynności windykacyjne dotyczące zaległości z tytułu opłat rocznych za użytkowanie wieczyste były podejmowane, jednak trzeba zauważyć, że w niektórych przypadkach zwlekano z wystawianiem wezwań do zapłaty. Dodatkowo stwierdzono sytuacje, w których pomimo wysyłania wezwań do zapłaty, nie przynoszących skutku w postaci zapłaty zaległości przez dłużników w terminie wskazanym w wezwaniu, tj. 7 dni, odkładano w czasie wnoszenie pozwów do sądu przeciwko użytkownikom wieczystym. Należy pamiętać, że samo doręczenie dłużnikowi wezwania do zapłaty nie przerywa biegu przedawnienia roszczeń.

W przypadku użytkowników wieczystych wymienionych w ostatniej pozycji tabeli zamieszczonej w protokole kontroli stwierdzono brak jakichkolwiek wpłat od 2011 roku. Na koncie szczegółowym użytkownika dokonywano jedynie corocznych przypisów opłaty z tytułu użytkowania wieczystego. W materiale źródłowym nie zamieszczono dokumentacji wskazującej na podejmowanie jakichkolwiek czynności windykacyjnych. Z uzyskanych wyjaśnień wynikało, że „[...]Pani [...] zmarła 04.01.1996 r., a Pan [...] zmarł dnia 16.04.2000r.[...]” Na dodatkowe pytanie, dlaczego zaległości na koncie użytkowników nie narastają od roku następującego po śmierci ostatniego z żyjących użytkowników, a dopiero od 2011 roku, poinformowano kontrolujących, że wcześniej opłaty za użytkowanie wieczyste były uiszczane. Znikoma ilość dokumentacji przedłożonej w zakresie ww. użytkowników wieczystych, uniemożliwiła jednoznaczne ustalenie stanu faktycznego. Należy jednak zauważyć, że właśnie ta ilość materiału źródłowego jaka została udostępniona w zestawieniu z treścią wyjaśnień i narastającymi zaległościami wskazuje na zaniechania ze strony Miasta Łowicza w tym zakresie. Nie udało się ustalić kto regulował opłaty z tytułu użytkowania wieczystego do 2010 roku. Właściciel gruntu oddanego w użytkowanie wieczyste, tj. Miasto, winien mieć na uwadze przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1025 ze zm.) - poczynając od art. 931, a także art. 627 i nast. ustawy z dnia z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r., poz. 1360 ze zm.). Zgodnie z art. 1025 §1 ustawy Kodeks cywilny - sąd na wniosek osoby mającej w tym interes stwierdza nabycie spadku przez spadkobiercę. Z powyższego wynika, że z wnioskiem o stwierdzenie nabycia spadku może wystąpić każdy kto ma interes w uzyskaniu stwierdzenia nabycia spadku. W ocenie kontrolujących taki interes prawny może posiadać również Gmina, np. gdy użytkownik wieczysty jest jej dłużnikiem. Pojęcie interes można rozumieć szeroko, zarówno jako interes prawny, jak i osobisty lub/i majątkowy.

Stosownie do przepisów wynikających z art. 1020 ustawy Kodeks cywilny - spadkobierca, który spadek odrzucił, zostaje wyłączony od dziedziczenia, tak jakby nie dożył otwarcia spadku. Natomiast zgodnie z art. 935 ww. ustawy - w braku małżonka spadkodawcy, jego krewnych i dzieci małżonka spadkodawcy, powołanych do dziedziczenia z ustawy, spadek przypada gminie ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy jako spadkobiercy ustawowemu. Jeżeli ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy w Rzeczypospolitej Polskiej nie da się ustalić albo ostatnie miejsce zamieszkania spadkodawcy znajdowało się za granicą, spadek przypada Skarbowi Państwa jako spadkobiercy ustawowemu.

Zgodnie z art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych - jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania. W omawianym stanie faktycznym co roku dochodzi do przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe. Zgodnie z art. 118 ustawy Kodeks cywilny - jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Świadczenia okresowe to świadczenia powtarzające się, które dłużnik powinien spełniać w pewnych ustalonych odstępach czasu, np. świadczenia z tytułu umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użytkowania wieczystego. Art. 120 § 1 ustawy Kodeks cywilny wskazuje, iż bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie

stało się wymagalne. W związku z powyższym bieg przedawnienia zaległej opłaty z tytułu użytkowania wieczystego z 2011 roku rozpoczął się 1 kwietnia 2011 roku, a zakończył się 31 marca 2014 roku i odpowiednio w każdym następnym roku (z uzyskanych informacji zaległości zaczęły powstawać od 2011 roku, a więc przez 10 lat po śmierci ostatniego współużytkownika uiszczano opłatę).

5. W dniu 16 stycznia 2017 roku strony (KS Pelikan i Miasto Łowicz) podpisały Aneks nr 1 do umowy dzierżawy nr SK/235-D/2015, w drodze którego zmniejszono czynsz dzierżawny przysługujący od KS Pelikan z kwoty 32.050,00 zł brutto do kwoty 30.357,54 zł brutto w miesiącu sierpniu 2016 roku i do kwoty 30.167,59 zł w miesiącach wrzesień-grudzień 2016 roku (łącznie zmniejszenie czynszu o kwotę 9.222,10 zł brutto). Jako podstawę aneksu wskazano wniosek KS Pelikan z dnia 3 stycznia 2017 roku w sprawie obniżenia czynszu dzierżawy za dzierżawę Targowiska Miejskiego w Łowiczu z powodu zniszczenia w wyniku pożaru pawilonów handlowych zlokalizowanych na terenie targowiska w związku z art. 700 ustawy Kodeks cywilny⁴⁶. Klub Sportowy Pelikan wystąpił o zmniejszenie czynszu za dzierżawę Targowiska Miejskiego o kwotę 9.222,10 zł, wynikającą z braku wpływów dotyczących dzierżawy za omawiany okres.

Zaistniały stan faktyczny nie wypełniał jednoznacznie okoliczności wskazanych w art. 700 ww. ustawy (znaczne zmniejszenie przychodów dzierżawcy), który był podstawą ubiegania się o zmniejszenie czynszu o kwotę 9.222,10 zł. Klub Sportowy Pelikan podnosił argument, że w wyniku zniszczenia 7 kontenerów znacznie zmniejszył się jego przychód. Tymczasem wg wykazu umów na dzierżawę gruntu pod pawilony handlowe, które złożył KS Pelikan do Urzędu Miejskiego w Łowiczu, za III i IV kwartał 2016 roku wskazano po 135 umów dzierżawy gruntu pod pawilony handlowe. Tym samym, 7 zniszczonych kontenerów stanowiło niewiele ponad 5% umów dotyczących dzierżawy gruntu pod pawilonami wg wykazu, który złożył sam KS Pelikan (wielkości 5% trudno przypisać przymiot znacznosci).

6. W dniu 7 grudnia 2017 roku Miasto Łowicz podpisało umowę dzierżawy nr SK/332-D/2017 z KS Pelikan w przedmiocie dzierżawy nieruchomości gruntowej stanowiącej teren Targowiska Miejskiego w Łowiczu, położonej przy zbiegu ul. Gen. Sikorskiego i ul. Starzyńskiego, o powierzchni 24.966 m² wraz z wbudowaną infrastrukturą techniczną, z naniesionymi (umieszczonymi) obiektami budowlanymi (szalet miejski związany trwale z gruntem, o powierzchni 70,70m² oraz tymczasowy pawilon handlowy niezwiązany trwale z gruntem, z przeznaczeniem na prowadzenie działalności handlowo-usługowej, o powierzchni zabudowy 20,73 m²). Umowę zawarto w celu wykonywania powierzonego zadania z zakresu gospodarki komunalnej w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o gospodarce komunalnej, polegającego na prowadzeniu Targowiska Miejskiego w Łowiczu jako urządzenia komunalnego przeznaczonego do bieżącego, nieprzerwanego zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców Miasta Łowicza, z możliwością poddzierżawiania lub podużyczenia w formie pisemnej osobom trzecim. Termin obowiązywania umowy dzierżawy: od dnia 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2020 roku.

⁴⁶ Zgodnie z art. 700 ustawy Kodeks cywilny, jeżeli wskutek okoliczności, za które dzierżawca odpowiedzialności nie ponosi i które nie dotyczą jego osoby, zwykły przychód z przedmiotu dzierżawy uległ znacznemu zmniejszeniu, dzierżawca może żądać obniżenia czynszu przypadającego za dany okres gospodarczy.

Umowa nr SK/332-D/2017 miała analogiczną treść do wcześniej obowiązującej umowy nr SK/235-D/2015.

W dniu 7 grudnia 2015 roku Miasto Łowicz podpisało umowę w sprawie zamówienie publicznego nr SK/69-W/2015 z KS Pelikan w przedmiocie realizacji usługi zarządzania gruntami, polegającej na wykonywaniu powierzonego zadania z zakresu gospodarki komunalnej w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o gospodarce komunalnej (prowadzenie Targowiska Miejskiego w Łowiczu jako urządzenia komunalnego przeznaczonego do bieżącego nieprzerwanego zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców Miasta Łowicza). Termin realizacji usługi: od dnia 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2017 roku, cena 192.000,00 zł brutto.

W dniu 7 grudnia 2017 roku Miasto Łowicz podpisało umowę w sprawie zamówienia publicznego nr SK/55-W/2017 z KS Pelikan w przedmiocie realizacji usługi zarządzania gruntami, polegającej na wykonywaniu powierzonego zadania z zakresu gospodarki komunalnej w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o gospodarce komunalnej (prowadzenie Targowiska Miejskiego w Łowiczu jako urządzenia komunalnego przeznaczonego do bieżącego nieprzerwanego zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców Miasta Łowicza). Termin realizacji usługi: od dnia 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2020 roku, cena 396.000,00 zł brutto.

Zgodnie z treścią art. 697 ustawy Kodeks cywilny, dzierżawca ma obowiązek dokonywania napraw niezbędnych do zachowania przedmiotu dzierżawy w stanie niepogorszonym. Dzierżawca ma obowiązek utrzymać przedmiot umowy w stanie niepogorszonym przy uwzględnieniu normalnego zużycia. Nie jest natomiast obowiązkiem dzierżawcy ulepszenie przedmiotu dzierżawy. Tym samym dzierżawca, tj. KS Pelikan, zgodnie z przedmiotem ww. umów dzierżawy (Targowisko Miejskie w Łowiczu wraz z wbudowaną infrastrukturą techniczną i obiektami budowlanymi: szalet miejski, pawilon handlowy) oraz przeznaczeniem i sposobem zagospodarowania przedmiotu dzierżawy, tj. wykonywanie powierzonego zadania z zakresu gospodarki komunalnej w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o gospodarce komunalnej polegającego na prowadzeniu targowiska miejskiego w Łowiczu, winien ponosić niezbędne nakłady służące nieprzerwanemu i prawidłowemu funkcjonowaniu dzierżawionego targowiska. Nakłady, do ponoszenia których był zobligowany dzierżawca częściowo pokrywały się z przedmiotem udzielonych zamówień publicznych.

Podkreślenia wymaga, że podpisane umowy dzierżawy miały charakter specyficzny ze względu na przeznaczenie i sposób zagospodarowania określony na etapie wykazu nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia, zgodnie z którym - dzierżawcy powierzono zadanie z zakresu gospodarki komunalnej w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o gospodarce komunalnej, polegające na prowadzeniu targowiska miejskiego w Łowiczu. Zapis ten rozszerzał zwykły zakres obowiązków dzierżawcy. Przedmiotowe rozszerzenie było jednak niedopuszczalne na gruncie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 roku o gospodarce komunalnej (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 827 ze zm.), w którym nie wymieniono ustawy o gospodarce nieruchomościami, jako podstawy powierzania zadań z zakresu gospodarki komunalnej. Sumując, obowiązki dzierżawcy wynikające z podpisanych umów oraz przepisów Kodeksu cywilnego częściowo pokrywały się z obowiązkami wykonawcy usługi zleconej w trybie przepisów o zamówieniach publicznych.

7. Operacje polegające na wyksięgowaniu środków trwałych z ewidencji księgowej Urzędu/jednostki budżetowej, na podstawie umów dotyczących

administrowania nieruchomościami, były bezpodstawne, ponieważ administrowanie nie jest formą władania, która umożliwia przeniesienie środka trwałego z ewidencji Urzędu/jednostki budżetowej do ewidencji innej jednostki budżetowej (w tym wypadku – ZGM). Dodać należy, że niemal cały majątek ZGM w Łowiczu jaki został wskazany w planie wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości - zarządzenie nr 8/2015 z dnia 14 stycznia 2015 roku był oddany ZGM w celu administrowania. Wyjątek stanowiły dwie działki zabudowane: nr 4-920/10 o powierzchni 695 m² i nr 8-2368/3 o powierzchni 922 m², które oddano ZGM w trwałe zarząd.

Nieujmowanie w ewidencji Urzędu nieruchomości przeniesionych do ewidencji innej jednostki budżetowej w oparciu o administrowanie powodowało zaniżenie wartości wykazywanych w aktywach trwałych bilansu Urzędu/jednostki budżetowej. Zaniżenie to było w każdym przypadku nieuzasadnione, ponieważ wszystkie środki trwałe przekazane w tzw. administrowanie do ZGM w Łowiczu (grunty, budynki, budowle), nadal wypełniały definicję legalną środka trwałego przynależnego do Miasta Łowicza (nie zaś ZGM). Zgodnie z ówczesnie obowiązującym brzmieniem art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości – ilekroć w ustawie jest mowa o środkach trwałych - rozumie się przez to, z zastrzeżeniem pkt 17, rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności nieruchomości - w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego.

Istota administrowania polega na tym, że przekazane składniki majątku prawnie pozostają własnością jednostki, która je oddała biorącemu. Oddanie nieruchomości w administrowanie nie powoduje również utraty kontroli nad przekazywanymi na jej podstawie składnikami majątku. W przypadku, gdy z zawartej umowy wynika, że administrator działa na rzecz i w imieniu właściciela, stosunek ten upodabnia się do umów o świadczenie usług, o których mowa w art. 750 ustawy Kodeks cywilny, do których stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu.

8. Inspektorzy kontroli sprawdzili, czy bezpodstawnie wyksięgowane aktywa trwałe z Urzędu (w zakresie gruntów) były wykazywane w bilansach jednostkowych ZGM w Łowiczu, a tym samym potencjalnie wykazywane w bilansie skonsolidowanym JST. Kontrolą objęto także inne jednostki organizacyjne na rzecz których przekazano środki trwałe (grunty).

Na podstawie informacji o stanie mienia komunalnego Miasta Łowicza na dzień 31 grudnia 2015 i 2016 roku („zbiorcza informacja o stanie mienia komunalnego w podziale na grupy według ewidencji księgowej na 31.12.2015r./31.12.2016r.”), ustalono m.in., że:

- ZGM w Łowiczu wykazał grunty o wartości 0 zł,
- Szkoła Podstawowa nr 1 wykazała grunty o wartości 0 zł,
- Szkoła Podstawowa nr 2 wykazała grunty o wartości 0 zł,
- Zespół Szkół przy ul. Grunwaldzkiej 9 wykazał grunty o wartości 0 zł,
- Szkoła Podstawowa nr 4 wykazała grunty o wartości 0 zł,
- Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi wykazał grunty o wartości 0 zł,

- Gimnazjum nr 1 wykazało grunty o wartości 0 zł,
- Gimnazjum nr 2 wykazało grunty o wartości 0 zł,
- Samorządowa Szkoła Muzyczna wykazała grunty o wartości 0 zł⁴⁷,
- Zakład Obsługi Przedszkoli Miejskich wykazał grunty o wartości 589.033,00 zł.

Zerowa wartość gruntów wynikała także z bilansów jednostkowych sporządzonych na dzień 31 grudnia 2016 roku przez: 1) ZGM w Łowiczu, 2) Szkołę Podstawową nr 1, 3) Szkołę Podstawową nr 2, 4) Szkołę Podstawową nr 4, 5) Zespół Szkół przy ul. Grunwaldzkiej 9, 6) Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi, 7) Gimnazjum nr 1, 8) Gimnazjum nr 2, 9) Samorządową Szkołę Muzyczną.

Na podstawie informacji o stanie mienia komunalnego Miasta Łowicza na 31 grudnia 2017 roku ustalono m.in., że:

- ZGM wykazał grunty o wartości 2.754.941,46 zł,
- Szkoła Podstawowa nr 1 wykazała grunty o wartości 0 zł,
- Szkoła Podstawowa nr 2 wykazała grunty o wartości 0 zł,
- Zespół Szkół przy ul. Grunwaldzkiej 9 wykazał grunty o wartości 0 zł,
- Szkoła Podstawowa nr 4 wykazała grunty o wartości 0 zł,
- Zespół Szkół z oddziałami integracyjnymi wykazał grunty o wartości 0 zł,
- Samorządowa Szkoła Muzyczna wykazała grunty o wartości 0 zł⁴⁸.

Według bilansu jednostki budżetowej – ZGM, sporządzonego na dzień 31 grudnia 2017 roku stan na początek roku w pozycji grunty wynosił 0 zł, natomiast stan na koniec roku wynosił 2.754.941,46 zł. Dodatkowo, bilans jednostki budżetowej i samorządowego zakładu budżetowego sporządzony na dzień 31 grudnia 2017 roku przez Przedszkole nr 2 wskazywał w pozycji grunty wartość 589.033,00 zł (na koniec roku).

Zerowa wartość gruntów nadal wynikała z bilansów jednostkowych sporządzonych na dzień 31 grudnia 2017 roku przez: 1) Szkołę Podstawową nr 1, 2) Szkołę Podstawową nr 2, 3) Szkołę Podstawową nr 3, 4) Szkołę Podstawową nr 4, 5) Szkołę Podstawową nr 7, 6) Samorządową Szkołę Muzyczną, 7) Przedszkole nr 1, 8) Przedszkole nr 3, 9) Przedszkole nr 4, 10) Przedszkole nr 5, 11) Przedszkole nr 7, 12) Przedszkole Integracyjne nr 10.

Mając na względzie powyższe, ustalono, że ZGM do końca 2016 roku nie wykazywał wartości gruntów przekazanych w administrowanie (w tym w części nieruchomości przy ul. Kaliskiej). Powyższe potencjalnie powodowało zaniżanie wartości gruntów w bilansie skonsolidowanym JST (przy założeniu prawidłowego przeniesienia danych z bilansu ZGM w Łowiczu).

Dodatkowo stwierdzono, że ww. szkoły i przedszkola zaniechały wykazywania w bilansach jednostkowych wartości gruntów, co również potencjalnie, tzn. przy założeniu prawidłowego przeniesienia danych z bilansów jednostkowych, skutkowało zaniżeniem wartości gruntów w bilansie

⁴⁷ Wartość gruntów 0 zł widniała również w informacji o stanie mienia za 2015 i 2016 rok dotyczącej MZK i Biblioteki.

⁴⁸ Wartość gruntów 0 zł widniała również w informacji o stanie mienia komunalnego za 2017 rok w zakresie gruntów Biblioteki. Wg ww. informacji MZK dysponował gruntami o wartości 60.705,00 zł

skonsolidowanym JST⁴⁹. Ustalono, że wymienione jednostki oświatowe, odmiennie niż ZGM, władały gruntami w formie trwałego zarządu.

Sumując, opisane powyżej nieprawidłowości dotyczące zaniżania wartości aktywów (gruntów), oznaczały nienależytą kontrolę nad sprawozdaniami finansowymi wpływającymi do Urzędu Miejskiego w Łowiczu oraz nieprawidłową komunikację pomiędzy jednostkami budżetowymi Miasta.

W zakresie realizacji wydatków budżetowych

Analiza danych ewidencji księgowej dotyczących realizacji wydatków budżetowych w wybranych datach i wybranej podziałce klasyfikacji budżetowej wykazała, że kwota wydatków zrealizowanych na dzień 28 września 2016 roku, w dziale 750 Administracja publiczna, rozdziale 75023 – Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu), § 4410 – Podróże służbowe krajowe, przewyższała o 2.032,93 zł plan wydatków w tej podziałce klasyfikacji budżetowej według stanu na ww. dzień, co naruszało uregulowania art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - w toku wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Opisaną nieprawidłowość wyeliminowano wprowadzając stosowne zmiany w planie finansowym wydatków Urzędu Miejskiego w Łowiczu - zarządzeniem nr 311/2016 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 30 września 2016 roku.

W zakresie dotacji na realizację zadań zleconych na podstawie umowy jednostkom spoza sektora finansów publicznych

1. Analiza dokumentacji dotyczącej otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego Miasta Łowicza w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu w 2017 roku, ogłoszonego zarządzeniem nr 1/2017 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 2 stycznia 2017 rok, wykazała że:
 - w treści ogłoszenia określono, między innymi, wymagania kwalifikacyjne w odniesieniu do osób realizujących zadanie, tj. wymóg posiadania kwalifikacji instruktora sportu lub trenera sportu, zgodnie z art. 41 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 roku o sporcie (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1263 ze zm.), nie wskazując jednak zasad dokumentowania wywiązania się z powyższego obowiązku przez oferentów. W konsekwencji, oferty nie zawierały dokumentów potwierdzających ww. wymagania kwalifikacyjne. Komisja Konkursowa nie przeprowadziła weryfikacji spełnienia wymogu określonego ogłoszeniem dotyczącego kwalifikacji osób realizujących zadanie i ustaliła spełnianie przez oferty wymogów merytorycznych i warunków określonych w ogłoszeniu;
 - sporządzona przez Komisję Konkursową dokumentacja nie zawierała oceny każdej z ofert pod względem kryteriów: zgodności z zadaniami statutowymi klubu sportowego; znaczenia zadania dla Gminy - Miasto Łowicz; zgodności oferty z celem publicznym określonym w treści uchwały; wysokości środków

⁴⁹ Należy odnotować, że przegląd bilansów jednostek oświatowych **wykazał również wartość 0 zł w pozycji budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej:**

- na koniec 2016 roku w bilansie Gimnazjum nr 2, ul. A. Mickiewicza 1,

- na koniec 2016 roku i na koniec 2017 roku w przypadku Samorządowej Szkoły Muzycznej I Stopnia w Łowiczu, ul. A. Mickiewicza 19.

budżetowych przeznaczonych na realizację danego zadania; wysokości środków pozabudżetowych pozyskanych na realizację danego zadania oraz oceny: przedstawionej w ofercie kalkulacji kosztów realizacji zadania, w tym w odniesieniu do zakresu rzeczowego zadania; możliwości realizacji zadania przez oferenta; dotychczasowego doświadczenia w realizacji zadań z zakresu sportu a także analizy wykonania zadań zleconych podmiotowi dotowanemu w okresie poprzednim, co było wymagane przez § 7 uchwały nr VII/51/2011 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 24 lutego 2011 roku w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Gminę – Miasto Łowicz;

- Burmistrz Łowicza nie dokonał oceny ofert w zakresie wymaganym punktem 12 rozdziału II *Warunki i tryb przyznawania dotacji* ogłoszenia Burmistrza Miasta Łowicza, stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 1/2017 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 2 stycznia 2017 roku w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego Miasta Łowicza, w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu w 2017 roku.
- 2. W wyniku weryfikacji oferty na realizację zadania z zakresu wspierania rozwoju sportu, złożonej przez KS „Księżak”, stwierdzono, że:
 - załączony do oferty harmonogram realizacji przedsięwzięcia nie precyzował ilości meczów, które odbywać się miały w ramach rozgrywek ligowych, w tym meczów wyjazdowych, ilości, dat i miejsc organizowania sparingów, a terminy realizacji poszczególnych działań określono ogólnie jako okresy rozgrywek (wiosenny do 31 czerwca 2017 roku i jesienny od 1 lipca do 31 grudnia 2017 roku). Powyższe było niezgodne ze wzorem oferty, określonym w załączniku nr 1 do uchwały nr VII/51/2011 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 24 lutego 2011 roku w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Gminę – Miasto Łowicz;
 - harmonogram ujęty w ofercie był niespójny z zakresem rzeczowym zadania publicznego, gdzie wskazano elementy, na które zostanie przeznaczona dotacja. Przedmiotowym harmonogramem objęto wyłącznie udział i przygotowanie do rozgrywek ligowych – brak w szczególności harmonogramu wyszczególnionych, przewidzianych do realizacji działań, tj. wskazania ilości i grup uczestników zajęć (treningów) mających podnieść poziom sportowy; ilości meczów sparingowych, towarzyskich i ligowych, ich terminów; terminów i tematyki oraz ilości uczestników szkoleń, konferencji sztabu szkoleniowego i zawodników; terminów i tematyki wykładów z zakresu zdrowego stylu życia;
 - kalkulacja kosztów realizacji zadania ujęta w części III oferty była niespójna z zakresem przedstawionych do realizacji zadań obejmując jedynie: ekwiwalenty sędziowskie; koszty przejazdów zawodników na mecze ligowe, turnieje i treningi; licencje zawodników i wpisowe na turnieje; koszty zakwaterowania i wyżywienia zawodników podczas meczów, turniejów i treningów; ubezpieczenia zawodników; zakup sprzętu sportowego, tj. wyłącznie koszty przygotowania i udziału w rozgrywkach ligowych. W kalkulacji nie przewidziano wydatków na objęte zadaniem: szkolenie młodzieży i popularyzację zdrowego stylu życia; wynagrodzenie trenerów prowadzących zajęcia i zawody sportowe; udział w szkoleniach i obozach podnoszących poziom sportowy zawodników i wiedzę fachową kadry szkoleniowej;
 - zakładane rezultaty nie zostały w żaden sposób skwantyfikowane, nie określono zasad oceny stopnia osiągnięcia założonych celów (tj. podniesienia poziomu sportowego zawodników, ich wyszkolenia technicznego, przygotowania kondycyjnego i taktycznego; podniesienia wiedzy fachowej trenerów; rozwoju dyscypliny sportu, popularyzacji i poprawienia wyniku

sportowego), a brak powyższych ustaleń skutkowało brakiem doprecyzowania zakresu zadań zleconych do realizacji zawartą w dniu 23 stycznia 2017 roku umową nr BKO/13-W/2017, co uniemożliwiało kontrolę prawidłowości realizacji zadania. Burmistrz Miasta Łowicza nie realizował obowiązku dokonywania kontroli merytorycznej i finansowej wydatkowania dotacji nałożonego przez § 15 uchwały VII/51/2011 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 24 lutego 2011 roku w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Gminę – Miasto Łowicz.

3. Na wniosek Prezesa KS Księżak pismem z dnia 12 stycznia 2018 roku BKO.3153.01.2018.MZ Burmistrz Miasta Łowicza wyraził zgodę na dokonanie zmian między poszczególnymi rodzajami kosztów realizacji zadania pn. *Koszykówka sportem dla wszystkich*, nie określając, analogicznie jak we wniosku KS Księżak, wysokości środków przenoszonych między rodzajami wydatków a w konsekwencji - kwot przeznaczonych na poszczególne rodzaje wydatków. Powyższe naruszało § 17 ww. umowy, w którym określono, że wszelkie zmiany, uzupełnienia i oświadczenia składane w związku z umową, wymagają pod rygorem nieważności, formy pisemnego aneksu, zaś (zgodnie z § 10 umowy) przekroczenie (zwiększenie/ zmniejszenie) 10% limitu wydatków zrealizowanych na poszczególne rodzaje wydatków - uważa się za pobranie dotacji w nadmiernej wysokości. Brak określenia przez dotującego ostatecznych kwot wydatków dla poszczególnych ich rodzajów finansowanych z dotacji uniemożliwiało dokonanie weryfikacji sprawozdania finansowego z realizacji zadania, a co za tym idzie - jego prawidłowe rozliczenie, w szczególności pod kątem ewentualnego zwrotu dotacji pobranej w nadmiernej wysokości.
4. Złożone przez dotowanego sprawozdanie z realizacji zadania pn. *Koszykówka sportem dla wszystkich* podpisane zostało jedynie przez Prezesa Klubu Sportowego Księżak, co nie było zgodne z zasadami reprezentacji stowarzyszenia określonymi w wypisie z Krajowego Rejestru Sądowego. Ponadto, rozliczone wydatki nie obejmowały wszystkich elementów powierzonego zadania, w sprawozdaniu ujęto wyłącznie koszty udziału drużyny w turnieju i meczach sparingowych; udział w meczach ligowych; koszty organizacji meczów, których KS Księżak był gospodarzem; koszty uczestnictwa w meczach wyjazdowych zespołu; koszty ubezpieczenia zawodników. Było to niezgodne z zakresem zadań powierzonych do realizacji umową BKO.3153.01.2018.MZ. W sprawozdaniu brak było informacji o wydatkach dotyczących, ujętych w ofercie, działań: szkolenia młodzieży i popularyzacji zdrowego stylu życia w środowisku miejskim; udziału w szkoleniach i obozach podnoszących poziom sportowy zawodników i wiedzę fachową kadry szkoleniowej; akcji charytatywnych; prowadzenia zajęć z młodzieżą w wieku szkolnym; propagowania uprawiania sportu, pomocy w propagowaniu aktywności poprzez organizowanie akcji promujących dyscyplinę. Ponadto zawarto w nim niespójny z ofertą zapis dotyczący pokrycia ze środków własnych klubu kosztów zakwaterowania zawodników podczas treningów, meczów i turniejów, podczas gdy w ofercie (część III. Kalkulacja kosztów według rodzajów) określono, że z dotacji pokryte zostaną wydatki tego rodzaju w kwocie 2.000,00 zł. Zapis ten nie był zgodny z zawartym w sprawozdaniu zestawieniem zawierającym rozliczenie poszczególnych rodzajów wydatków, z którego wynikało, że wydatki (poz. 5) dotyczące kosztów zakwaterowania i wyżywienia zawodników podczas meczów, turniejów i treningów stanowiące 41.984,71 zł, w kwocie 7.484,71 zł (17,83% wydatków), zostały pokryte z dotacji. Dotujący nie kwestionował również braku w części merytorycznej sprawozdania informacji dotyczących realizacji wszystkich ujętych w ofercie działań, co wskazuje na brak realizacji -

nałożonych na Burmistrza Miasta Łowicza przez § 15 uchwały nr VII/51/2011 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 24 lutego 2011 roku - obowiązków w zakresie dokonywania kontroli merytorycznej i finansowej wydatkowania przyznanej dotacji.

W zakresie dotacji na rzecz szkół niepublicznych

W wyniku czynności kontrolnych dotyczących weryfikacji zasad, podstaw, prawidłowości naliczenia i przekazania dotacji na rzecz Pijarskiego Gimnazjum Królowej Pokoju w Łowiczu, w zakresie wyliczenia podstawowej kwoty dotacji na 2017 rok oraz jej aktualizacji - w odniesieniu do obowiązujących wówczas przepisów art. 78b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r., poz.1457 ze zm.) i art. 328 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 60 ze zm.) stwierdzono, że wyliczenia podstawowej kwoty dotacji na 2017 rok (i aktualizacji tej wielkości) dokonano niezgodnie z obowiązującymi wówczas, powołanymi wyżej, uregulowaniami.

W wydatkach bieżących przyjętych do wyliczenia podstawowej kwoty dotacji nie ujęto wydatków przypadających na Gimnazjum nr 1 i nr 3, klasyfikowanych w rozdziale 80150, nie pomniejszając kwoty planowanych wydatków bieżących o sumę iloczynów odpowiednich kwot przewidzianych w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego na uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym w szkołach danego typu i rodzaju, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy o systemie oświaty oraz statystycznej liczby tych uczniów w tych szkołach, z wyłączeniem uczniów szkół specjalnych. Określone przez art. 78b ust. 3 ustawy o systemie oświaty zasady wyliczenia podstawowej kwoty dotacji dla szkół danego typu i rodzaju, obowiązujące w dacie sporządzania tych wyliczeń, wskazywały że jako podstawę do ustalenia podstawowej kwoty dotacji przyjąć należy planowane wydatki bieżące na prowadzenie szkół danego typu i rodzaju pomniejszone o kwoty wynikające z wyszczególnionych tym przepisem czynników, między innymi: sumę iloczynów odpowiednich kwot przewidzianych w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego na uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym w szkołach danego typu i rodzaju, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oraz statystycznej liczby tych uczniów w tych szkołach, z wyłączeniem uczniów szkół specjalnych.

W tym samym ust. 3 art. 78b określono, że ustalone w opisany sposób planowane wydatki bieżące należy podzielić przez statystyczną liczbę uczniów w tych szkołach, pomniejszoną, w przypadku szkół niebędących szkołami specjalnymi, o statystyczną liczbę uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym w tych szkołach, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy.

Jak wyjaśniła Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych, do wyliczeń nie przyjmowano wydatków ujętych w rozdziale 80150 oraz nie uwzględniano liczby uczniów z orzeczeniami w samorządowych oddziałach gimnazjalnych, co wynikało z informacji przekazywanych podczas wielu szkoleń. Przyjęte przez jednostkę zasady wyliczenia podstawowej kwoty dotacji skutkowały zawyżeniem podstawowej kwoty dotacji na ucznia gimnazjum na 2017 rok o 3,79 zł i aktualizacji tej kwoty na dzień 28 lutego 2017 roku o 6,45 zł oraz na dzień 30 września 2017 roku - o 4,71 zł.

W zakresie wydatków na zwrot kosztów podróży służbowych pracowników i radnych

1. Rada Miejska w Łowiczu w kadencji 2014-2018, nie podjęła uchwały, o której mowa w przepisach rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2000 roku w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy (Dz. U. nr 66, poz. 800 ze zm.), które w § 2 stanowi, że w stosunku do przewodniczącego rady gminy termin i miejsce wykonywania zadania oraz miejscowość rozpoczęcia i zakończenia podróży służbowej określa wiceprzewodniczący wskazany przez radę. Określone uchwałą nr III/24/2006 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 27 grudnia 2006 roku zasady zwrotu kosztów podróży służbowych radnych (ze zmianą wynikającą z uchwały nr XXII/210/2008 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 27 marca 2008 roku), jako imiennie uprawnionych do delegowania przewodniczącego Rady, ustalały wiceprzewodniczący Rady Miejskiej w Łowiczu Krystynę Ostrowską, Józefa Więcka i Jolantę Głowacką, którzy funkcje te sprawowali w kadencji 2006-2010. W konsekwencji, polecenie wyjazdu nr 56/2017 z dnia 15 marca 2017 roku na wspólny wyjazd (samochodem prywatnym) wystawione zostało dla Przewodniczącego Rady Miejskiej w Łowiczu przez Wiceprzewodniczącego Rady Henryka Zasępę, tj. osobę nie posiadającą umocowania wynikającego ze stosownej uchwały Rady Miejskiej w Łowiczu.
2. Analiza dokumentacji dotyczącej wydatków na podróże służbowe zagraniczne wykazała, że:
 - w żadnym z poleceń wyjazdu służbowego wystawionych na wspólny wyjazd pracowników Urzędu Miejskiego w Łowiczu samochodem służbowym na okres od 16 do 18 sierpnia 2017 roku nie określono miejscowości rozpoczęcia podróży oraz miejscowości docelowej;
 - podstawę dokonania wypłaty zaliczek na pokrycie kosztów podróży służbowej stanowił wniosek z dnia 14 sierpnia 2017 roku podpisany przez Sekretarz Miasta, który nie spełniał wymogów dowodu księgowego, stanowiącego podstawę realizacji wydatku, określonych w postanowieniach *Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Miejskim w Łowiczu* i *Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej w Urzędzie Miejskim w Łowiczu*;
 - złożone przez delegowanych rozliczenia polecenia wyjazdu służbowego zawierały oświadczenia, że nie ponieśli oni kosztów dojazdu i kosztów przejazdów środkami komunikacji publicznej, natomiast w żadnym z rozliczeń nie określono czy pracownikom zapewniono całodzienne bezpłatne wyżywienie, nie określono również czy w ramach doby hotelowej zapewniono wyżywienie (śniadanie), co skutkowało brakiem możliwości weryfikacji prawidłowości naliczenia i wypłaty przysługującej pracownikom diety, której wysokość, zgodnie z § 14 rozporządzenia z dnia 29 stycznia 2013 roku Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r., poz. 167) należy uzależnić od czynników określonych tym przepisem, tj. faktu czy pracownikowi zapewniono w czasie podróży zagranicznej bezpłatne, całodzienne wyżywienie;
 - zastosowane do rozliczenia podróży służbowej stawki były niezgodne ze stawkami ustalonymi w załączniku *Wysokość diety za dobę podróży zagranicznej oraz limitu na nocleg w poszczególnych państwach*, do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie należności

przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.

W zakresie udzielania zamówień publicznych i realizacji inwestycji

Zadanie inwestycyjne „Budowa ulic Polnej i Niciarnianej w Łowiczu”

1. W treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia opracowanej do I przetargu nieograniczonego na „Budowę ulic Polnej i Niciarnianej w Łowiczu”, w opisie sposobu przygotowania oferty, w tym jej opakowania i oznakowania, określono że należy ją oznaczyć napisem „nie otwierać do dnia 6 lutego 2017 roku”. Na ten termin, tj. do dnia 6 lutego 2017 roku, godz.10.00 (pkt 11.1) ustalono obowiązek wniesienia wadium, co było niezgodne z terminem składania ofert określonym w pkt 15 specyfikacji istotnych warunków zamówienia - do 25 stycznia 2017 roku, godz. 10.00. Treść specyfikacji istotnych warunków zamówienia w zakresie pkt 15, w którym określono termin składania ofert do 25 stycznia 2017 roku godz. 10.00 była zatem niezgodna z terminem ustalonym na 6 lutego 2017 roku w ogłoszeniu zamieszczonym w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Analogicznie, w treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia (pkt 7) określono termin realizacji przedmiotu umowy do 30 czerwca 2017 roku, co było niezgodne z terminem do 30 lipca 2017 roku określonym we wzorze umowy (załącznik nr 2 do specyfikacji istotnych warunków zamówienia), a także datą zakończenia realizacji zamówienia ustaloną na 31 lipca 2017 roku w treści ogłoszenia o zamówieniu, zamieszczonego w Biuletynie Zamówień Publicznych. Niespójność terminów realizacji przedmiotu umowy naruszała zasadę zachowania uczciwej konkurencji określoną przez art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1986 ze zm.), który stanowi, że zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców.

2. Przewodniczący komisji przetargowej nie złożył oświadczenia o braku istnienia, określonych w art. 17 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, przesłanek wyłączenia z udziału w postępowaniu, co naruszało zapisy art. 17 ust. 2 ww. ustawy, który stanowi, że osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia składają, pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, w formie pisemnej oświadczenie o braku lub istnieniu okoliczności, o których mowa w ust. 1.
3. Zwrotu wadium wpłaconego do I przetargu dokonano w dniu 17 lutego 2017 roku wraz z odsetkami na rachunek bankowy wykonawców: PBP TRAKT, Woźniaków 110, 99-300 Kutno i Zakładu Usług Budowlanych BUDMEL Zyguła, Kapusta sp. jawna Tymianka 64, 95-010 Stryków. Termin przekazania środków, wobec zamieszczenia na stronie internetowej w dniu 6 lutego 2017 roku informacji o unieważnieniu postępowania, naruszał uregulowania art. 46 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, który stanowi, że zamawiający zwraca wadium wszystkim wykonawcom niezwłocznie po wyborze oferty najkorzystniejszej lub unieważnieniu postępowania, z wyjątkiem wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza. Analogiczną nieprawidłowość stwierdzono w odniesieniu do II przetargu, gdzie zwrot wadium na rzecz Przedsiębiorstwa Budowlano-Produkcyjnego TRAKT Bobrza, Woźniaków 110, 99-300 Kutno oraz STRABAG Sp. z o.o. ul. Parzniewska 10, 05-800 Pruszków, nastąpił w dniu 7 kwietnia

2017 roku, tj. 24 dni po dokonaniu przez zamawiającego wyboru najkorzystniejszej oferty i zamieszczeniu informacji o wyborze oferty na stronie internetowej i w Biuletynie Informacji Publicznej (w dniu 13 marca 2017 roku).

4. Przed podpisaniem umowy IR/16-W/2017, realizując obowiązek wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy o zamówienie publiczne wykonawca złożył, a zamawiający zaakceptował, gwarancję ubezpieczeniową należytego wykonania kontraktu nr 998-A-645475 z dnia 15 marca 2017 roku. Gwarancja ta nie spełniała wymogów zamawiającego, nie zabezpieczając w należyty sposób jego interesów oraz nie wypełniała celu, któremu służy zabezpieczenie należytego wykonania umowy, stosownie do art. 147 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych (pokrycie roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy). Funkcją zabezpieczenia jest umożliwienie zamawiającemu pokrycia roszczeń z kwoty zabezpieczenia bez konieczności wykorzystywania procedur sądowych oraz bez spełnienia dodatkowych warunków ze strony beneficjenta. W treści ww. gwarancji ubezpieczeniowej nr 998-A-645475 zawarto natomiast zapisy ograniczające roszczenia Beneficjenta poprzez określenie, że zabezpieczenie może być wykorzystane jedynie na pokrycie należności wynikających z ewentualnych kar umownych (gwarancja nie dopuszczała wykorzystania sumy gwarancyjnej na pokrycie innych roszczeń, jakie mogą wynikać w trakcie realizacji inwestycji). Treść złożonej gwarancji wskazywała, iż zabezpieczenie miało zastępować kary umowne, co jednocześnie uniemożliwiało wypłatę sumy gwarancyjnej z tytułu innych potencjalnych roszczeń np.: na pokrycie kosztów wykonania zastępczego (w sytuacji gdyby wybrany wykonawca nie realizował zamówienia), na pokrycie szkód wyrządzonych środowisku naturalnemu itp. Potencjalnie, zamawiający mógł nie uzyskać jakiegokolwiek kwoty z powołanej gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania kontraktu, jeżeli wykonawca zakwestionowałby prawidłowość ewentualnych kar umownych. Kara umowna jest bowiem świadczeniem spornym i wykonawca może wykazać, że do zwłoki w realizacji przedmiotu umowy przyczyniły się działania lub zaniechania zamawiającego (co podważa wymagalność kar). Zatem, zamawiający winien zakwestionować zapisy gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania kontraktu nr 998-A-645475 z dnia 15 marca 2017 roku, ponieważ ograniczała się ona wyłącznie do zastępowania wymagalnych kar umownych, a przed podpisaniem umowy - wyegzekwować wniesienie prawidłowego zabezpieczenia (nie ograniczającego odpowiedzialności do kar umownych).
5. Po zakończeniu realizacji zadania *Budowa ulic Polnej i Niciarnianej w Łowiczu* zamawiający nie wyegzekwował od wykonawcy wniesienia zabezpieczenia roszczeń z tytułu rękojmi za wady, co było niezgodne z postanowieniami specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz § 12 zawartej z wykonawcą umowy. Zgodnie z określonymi w SIWZ i umowie wymogami - kwotę stanowiącą 30% wysokości zabezpieczenia należytego wykonania kontraktu zamawiający miał pozostawić na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady, a kwota ta zostanie zwrócona nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady. Oferta wykonawcy oraz postanowienia § 11 umowy IR/16-W/2017 określały okres rękojmi na 60 miesięcy, liczone od daty podpisania protokołu odbioru końcowego. Zatem, zabezpieczenie roszczeń z tego tytułu (w kwocie 54.709,93 zł, stanowiącej 30% zabezpieczenia należytego wykonania kontraktu) winno być ustanowione co najmniej do dnia 25 sierpnia 2022 roku. Dokument gwarancji ubezpieczenia należytego wykonania kontraktu nr 998-A-645475 z dnia 15 marca 2017 roku nie obejmował zabezpieczenia roszczeń inwestora z tytułu rękojmi za wady,

a okres ważności gwarancji upływał z dniem 30 sierpnia 2017 roku. W okresie trwania czynności kontrolnych, dostarczono inspektorom dokument Gwarancji ubezpieczeniowej właściwego usunięcia wad i usterek nr 998-A-763044 z dnia 10 lipca 2018 roku, w którym gwarant w związku z umową IR/16-W/2017 zobowiązał się do zapłaty na rzecz beneficjenta należności do kwoty 54.709,93 zł. Okres ważności gwarancji ustalono od dnia 10 lipca 2018 roku do dnia 25 sierpnia 2022 roku włącznie.

6. Rozliczenia kosztów poniesionych na realizację zadania *Budowa ulic Polnej i Niciarnianej w Łowiczu* dokonano w dniu 29 grudnia 2017 roku, sporządzając dokumenty przyjęcia środka trwałego *Nawierzchnia ul. Polnej wraz z infrastrukturą* OT nr IR/33/2017 oraz *Nawierzchnia ul. Niciarnianej wraz z infrastrukturą* OT nr IR/34/2017, co wobec zrealizowania robót do dnia 10 sierpnia 2017 roku oraz realizacji wydatków we wrześniu 2017 roku, naruszało uregulowania art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Udzielenie i obsługa kredytu długoterminowego

1. W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, w trybie przetargu nieograniczonego, którego przedmiotem było udzielenie i obsługa kredytu długoterminowego na sfinansowanie w 2017 roku planowanego deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów Miasta Łowicza, nie wymagano wniesienia wadium, pomimo, że oszacowana wartość zamówienia (1.099.620,04 zł, tj. 263.388,35 euro) przekraczała kwotę określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych. Powyższe naruszało art. 45 ust. 1 ww. ustawy, zgodnie z którym - zamawiający żąda od wykonawców wniesienia wadium, jeżeli wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8.
2. Informacja z otwarcia ofert, które wpłynęły w ramach ww. postępowania przetargowego, została zamieszczona na stronie internetowej zamawiającego 10 dni po otwarciu ofert, co naruszało art. 86 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym - niezwłocznie po otwarciu ofert zamawiający zamieszcza na stronie internetowej informacje dotyczące: 1) kwoty, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, 2) firm oraz adresów wykonawców, którzy złożyli oferty w terminie, 3) cen, terminów wykonania zamówienia, okresu gwarancji.

W zakresie ewidencji środków trwałych i inwentaryzacji

1. Jednostka w 2015 roku nabyła wyposażenie nieruchomości położonej w Łowiczu przy ulicy Kaliskiej 5, co potwierdziła faktura nr 05/2015 z dnia 6 marca 2015 roku. Nazwa towaru według faktury: „Za wyposażenie w Ośrodku Szkoleniowo – Konferencyjnym w Łowiczu wg protokołu zdawczo-odbiorczego”, wartość towaru 46.341,46 zł, podatek – 10.658,54 zł, wartość brutto 57.000,00 zł. Na fakturze nie wyszczególniono ceny jednostkowej poszczególnych aktywów. Protokół zdawczo-odbiorczy stanowiły arkusze spisu z natury sporządzone przez Handlowo-Usługową Spółdzielnię Osób Prawnych „Samopomoc Chłopska”, na których dopisano: „Protokół zdawczo-odbiorczy wyposażenia”. Wartość środków trwałych według arkuszy – 166.622,56 zł. Na przedmiotowych protokołach brak było podpisu osób reprezentujących Miasto Łowicz, przyjmujących środki trwałe. Kontrolującym nie przedstawiono

wyceny wskazanego wyposażenia przez rzeczoznawcę majątkowego, na podstawie której ustalono wartość nabytych ruchomości. Brak było również protokołu rokowań.

Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi przez Sekretarza Miasta Łowicza: *Zakupu ruchomości znajdujących się w zakupionej nieruchomości przy ul. Kaliskiej 5 w Łowiczu dokonano na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego po przeprowadzeniu negocjacji ustnych, których wynikiem było ustalenie należności o wartości ok. 34% wartości wynikającej z w/w protokołu. Ponieważ wartość zakupu nie przekraczała kwoty 30.000,00 euro oraz brak było podstaw do zakwestionowania wartości oszacowanej w protokole zdawczo-odbiorczym, nie stosowano ustawy Prawo Zamówień Publicznych. Nie zlecono również wykonania operatu szacunkowego zakupionych sprzętów.*

Zgodnie z wyjaśnieniami Sekretarza Miasta Łowicza - wartość wykazana w protokołach zdawczo-odbiorczych była wartością księgową. Zakładając zatem, że Spółdzielnia wyceniała środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości, była to cena nabycia środków trwałych. Z uwagi na fakt, że nabywane przez Miasto Łowicz ruchomości były używane i nie zlecono wyceny ich wartości, trudno ustalić czy wydatek został dokonany w sposób oszczędny czego wymagał art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych. Wątpliwości budzi zwłaszcza fakt, że wśród nabytego wyposażenia były m.in. komplety pościeli czy też sprzęt komputerowy, czyli aktywa charakteryzujące się szybką utratą wartości. Dodatkowo w dniu 23 kwietnia 2018 roku dokonano likwidacji części nabytego wyposażenia o wartości księgowej 5.671,71 zł. Komisja likwidacyjna stwierdziła, że likwidowane sprzęty i meble posiadały bardzo duży stopień zużycia.

Faktura nr 05/2015 z dnia 6 marca 2015 roku nie wyszczególniała ceny jednostkowej poszczególnych ruchomości. Zgodnie z punktem 4.1.2 Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych w Urzędzie Miejskim w Łowiczu - dokumenty księgowe skontrolowane pod względem merytorycznym poddawane są kontroli formalno-rachunkowej w Wydziale Finansowym, która polega na sprawdzeniu czy dokument księgowy został wystawiony w sposób zgodny z obowiązującymi w tym zakresie przepisami ustawy o rachunkowości i przepisami o VAT. Zgodnie z art. 106 e ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1221 ze zm.) - faktura powinna zawierać cenę jednostkową towaru lub usługi bez kwoty podatku (cenę jednostkową netto). Wskazana faktura nie spełniała przedmiotowego wymogu, a zatem nie powinna stanowić dowodu księgowego. Ceny jednostkowe zostały przedstawione w protokole zdawczo-odbiorczym ale suma cen jednostkowych wynosiła tam 166.622,56 zł.

2. Pięć środków trwałych zostało przyjętych do ewidencji środków trwałych w miesiącu następującym po miesiącu oddania ich do używania (lub nabycia w przypadku dwóch niezabudowanych gruntów). Powyższe naruszało art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. W myśl § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, okresem sprawozdawczym jest miesiąc. Zatem

środki trwałe powinny zostać zaewidencjonowane w księdze inwentarzowej w miesiącu wystawienia dowodu OT.

3. Cztery działki nabyte aktem notarialnym Rep. A nr 5010/2016 z dnia 25 listopada 2016 roku wprowadzono do ewidencji środków trwałych pod jednym numerem inwentarzowym. Również cztery działki nabyte aktem notarialnym Rep A nr 5002/2016 z dnia 25 listopada 2016 roku wprowadzono do ewidencji środków trwałych pod jednym numerem inwentarzowym. Opis do zasad funkcjonowania konta 011, zawarty w przepisach ww. rozporządzenia Ministra Finansów, wymaga aby ewidencja szczegółowa prowadzona do wskazanego konta umożliwiała m.in. ustalenie wartości poszczególnych środków trwałych. Zatem każda ze wskazanych działek powinna zostać przyjęta pod odrębnym numerem inwentarzowym i z odrębną wartością. Powyższe ułatwi wyksięgowanie środka trwałego w przypadku ewentualnego zbycia jednej działki.
4. Nabytą w dniu 18 marca 2016 roku drukarkę zaewidencjonowano na koncie 013 - Pozostałe środki trwałe. Zgodnie z rozdziałem V pkt 2.4. zarządzenia nr 463/2014 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 30 grudnia 2014 roku w sprawie ustalenia *Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Miejskim w Łowiczu*, do środków trwałych bez względu na wartość zaliczane są: 1) zasilacze UPS, 2) laptopy, 3) drukarki, 4) działki gruntu, 5) budynki przyjęte na ewidencję w drodze wyceny nadwyżek inwentaryzacyjnych, 6) maszyny i urządzenia znajdujące się poza budynkiem Urzędu Miasta, 7) sieci ciepłne i wodno-kanalizacyjne. Zatem urządzenie wielofunkcyjne powinno zostać przyjęte do ewidencji środków trwałych, nie zaś pozostałych środków trwałych.

W zakresie dotacji przekazywanych na rzecz zakładu budżetowego

1. Złożone przez Zakład Usług Komunalnych w Łowiczu rozliczenia dotacji przedmiotowej za 2017 rok:
 - w zakresie robót drogowych,
 - w zakresie prac agrotechnicznych i konserwacyjnych na terenie lasu miejskiego,
 - w zakresie „utrzymania psów w schronisku”

nie zawierały daty sporządzenia tych dokumentów oraz podpisów głównego księgowego, co było wymagane przez postanowienia zarządzenia nr 167/2013 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 20 maja 2013 roku, określającego zasady przekazywania i rozliczania dotacji z budżetu dla samorządowego zakładu budżetowego. Wpływu rozliczeń do Urzędu Miejskiego w Łowiczu nie odnotowano na tych dokumentach, jak również w książce korespondencyjnej, co uniemożliwiało weryfikację przestrzegania terminu złożenia rozliczenia dotacji przedmiotowej wymaganego przepisami § 45 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 roku w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1542 ze zm.), które stanowią, że kierownik samorządowego zakładu budżetowego przekazuje zarządowi jednostki samorządu terytorialnego, w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku, rozliczenie wykorzystania dotacji w szczególności określonej przez ten zarząd.

Rozliczenie dotacji przeznaczonej na opiekę nad zwierzętami obejmowało tylko jeden z elementów realizowanych w ramach dotacji przedmiotowej, tj. dobowe

utrzymanie psa z zastosowaniem określonej przez Radę Miejską stawki 13,12 zł, określając ilość zrealizowanych jednostek na 33,4112932. W rozliczeniu nie zawarto informacji o realizacji pozostałych usług, dla których określono stawki jednostkowe, tj. odłowienia psa i znakowania (chipowania) psów, nie wskazując również, że czynności takich nie realizowano. Ponadto, kontrolującym nie okazano miesięcznych informacji o zwierzętach trafiających do schroniska oraz je opuszczających, jakie Zakład Usług Komunalnych zobowiązany był przedkładać Miastu, zgodnie z § 1 ust. 1 pkt 10 umowy o dotację nr SK/11-W/2017, zawartej w dniu 24 stycznia 2017 roku. Z kwartalnych informacji określających średni stan ilości psów w schronisku wynikały zmiany ich ilości, co nie znajdowało odzwierciedlenia w rozliczeniu dotacji w zakresie realizowanych w ramach umowy czynności polegających na odławianiu i znakowaniu (chip) zwierząt przy przyjęciu do schroniska).

2. Analiza przedłożonej kontrolującym dokumentacji dotyczącej przekazania i rozliczenia dotacji celowej udzielonej Zakładowi Usług Komunalnych w Łowiczu w 2017 roku, z przeznaczeniem na modernizację oczyszczalni ścieków, wykazała że powyższe nastąpiło z naruszeniem zasad przekazywania i rozliczania dotacji z budżetu Gminy Miasta Łowicza dla samorządowego zakładu budżetowego, określonych w zarządzeniu nr 167/2013 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 20 maja 2013 roku, a mianowicie:
 - przekazanie środków w kwocie 218.677,37 zł w dniu 8 lutego 2017 roku nie zostało poprzedzone pisemnym wnioskiem dyrektora zakładu budżetowego, zgodnie z wymogami rozdziału II. Dotacje celowe, Zasad przekazywania i rozliczania dotacji z budżetu Gminy Miasto Łowicz dla samorządowego zakładu budżetowego (załącznik nr 1 do ww. zarządzenia). Brak było również dowodu polecenie przekazania dotacji wymaganego pkt 6 rozdziału 1 Dokumenty księgowe *Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Miejskim w Łowiczu*;
 - do rozliczenia dotacji celowej datowanego na 26 stycznia 2018 roku załączono wymagane ww. zarządzeniem kserokopie rachunków i faktur, wyszczególnionych w rozliczeniu, z tym że kserokopie zostały poświadczone za zgodność z oryginałem z datą 28 czerwca 2018 roku, tj. w trakcie czynności kontrolnych prowadzonych w jednostce przez RIO w Łodzi. Brak określenia daty wpływu rozliczenia dotacji celowej do Urzędu Miejskiego w Łowiczu oraz data uwierzytelnienia dokumentów do niego załączonych nie potwierdzały wywiązania się z terminu złożenia rozliczenia wymaganego postanowieniami zarządzenia nr 167/2013 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 20 maja 2013 roku, które stanowiły, że rozliczenie winno zostać złożone do Wydziału Spraw Komunalnych w terminie do 31 stycznia roku następnego, a Wydział ten w terminie 10 dni od otrzymania rozliczenia z jednostki, składa stosowną informację do Wydziału Finansowego.

W zakresie opłat i wydatków związanych z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi

Zaplanowane (po zmianach) w budżecie Miasta Łowicza na 2017 rok wydatki w kwocie 3.077.884,00 zł przeznaczone na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi przewyższały planowane (po zmianach) dochody (w wysokości 2.730.140,00 zł) z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi o kwotę 347.744,00 zł. Po uwzględnieniu wynikającej z rozliczenia roku poprzedniego nadwyżki dochodów nad wydatkami z tego tytułu (111.469,00 zł) nadal brak było zrównoważenia wydatków na funkcjonowanie

systemu gospodarowania odpadami komunalnymi dochodami z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1454 ze zm.) - z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, mogą być wykorzystane także na wyposażenie, zgodnie z regulaminem, nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowych i technicznym. W zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina zapewnia właścicielom nieruchomości pozbywanie się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, przy czym rozumie się przez to odbieranie odpadów z terenu nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1 i 2, przyjmowanie odpadów przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz zapewnianie przyjmowania tych odpadów przez gminę w inny sposób. W świetle przedstawionych powyżej przepisów, gmina powinna dążyć do zrównoważenia dochodów i wydatków w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W ustawie wskazano jednoznacznie, że wydatki na system gospodarowania odpadami komunalnymi winny być pokrywane z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zatem dochody i wydatki na realizację systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w uchwale budżetowej winny być zrównoważone.

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia ponoszą pracownicy Urzędu Miejskiego w zakresie wskazanym szczegółowo w protokole kontroli.

II.

Zawiadamiając o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Burmistrza o podjęcie działań mających na celu ich usunięcie oraz zapobieżenie ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące wnioski pokontrolne:

1. Zapewnić zgodność uregulowań *Regulaminu Organizacyjnego* (w zakresie opisu zadań dla stanowiska ds. Kontroli i Audytu Wewnętrznego) oraz *Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Miejskim w Łowiczu* (w zakresie wskazania osób upoważnionych do poszczególnych czynności kontrolnych) – z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
2. Upoważnień do załatwiania spraw w imieniu organu podatkowego udzielać na podstawie art. 143 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

3. Zapewnić stosowanie uregulowań rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych, w szczególności w zakresie wymogów wynikających z § 40 ust. 1 i § 42 ust. 2 *Instrukcji kancelaryjnej*, stanowiącej załącznik nr 1 tego rozporządzenia.
4. Zaciągnięte zobowiązania realizować w wysokościach i terminach wynikających z zawartych umów, zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
5. Sporządzając sprawozdanie Rb-Z – kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.
6. Sporządzając sprawozdania Rb-27S i Rb-NDS przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2018 r., poz. 109 ze zm.), w celu zapewnienia ujęcia w sprawozdaniach kwoty dochodów wykonanych w wysokości wynikającej z ewidencji księgowej.
7. Zapewnić prowadzenie ksiąg rachunkowych z zachowaniem wymogów określonych w art. 24 i art. 20 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.
8. Zapewnić przestrzeganie art. 14 ust. 1 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że dziennik winien zawierać chronologiczne ujęcie zdarzeń, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym.
9. Środki pieniężne zgromadzone na rachunku środków na niewygasające wydatki (konto 135) wykazywać w pozycji 1.1.1 – Środki pieniężne budżetu, w bilansie z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego.
10. Ewidencji poszczególnych operacji gospodarczych dokonywać zgodnie z zasadami określonymi w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy ceowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
11. Zapewnić zgodność operacji księgowanych na koncie syntetycznym 020 – Wartości niematerialne i prawne, z ewidencją szczegółową prowadzoną do tego konta.
12. Saldo Ma konta 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych, wykazywać w pozycji pasywów C.II.5 „Pozostałe zobowiązania” bilansu urzędu jednostki samorządu terytorialnego.
13. Gospodarkę kasową prowadzić zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi w tym zakresie. Wydatki dokonywane za pośrednictwem kasy ewidencjonować w urządzeniach księgowych jednostki w kwotach faktycznie zrealizowanych wydatków, przestrzegając uregulowań art. 24 ust.1 i 2 ustawy o rachunkowości.
14. Nie ujmować w urządzeniach księgowych Urzędu Miejskiego w Łowiczu dochodów, które nie stanowią źródła dochodów jednostki samorządu

terytorialnego w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

15. Zapewnić prowadzenie ewidencji księgowej podatników zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, w szczególności: a) prowadzić odrębne konto szczegółowe w każdym podatku dla każdego podatnika i inkasenta (§11 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia); **b)** na podstawie dokumentu, z którego wynika powierzenie funkcji inkasenta otwierać pozabilansowe konta szczegółowe prowadzone dla inkasentów (§ 12 ust. 3 rozporządzenia).
16. Przestrzegać art. 210 § 1 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa, poprzez zamieszczanie w decyzjach prawidłowych i wyczerpujących rozstrzygnięć, z uwzględnieniem uwag wynikających z pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
17. Zapewnić prawidłowe wykazywanie w sprawozdaniach budżetowych Rb-PDP i Rb-27S danych dotyczących skutków finansowych z tytułu decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie przepisów ustawy Ordynacja podatkowa (szczególnie rozłożeń na raty i odroczeń), zgodnie z przepisami zawartymi w Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
18. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w zakresie składanych przez podatników deklaracji podatkowych, stosując art. 272, art. 274 i art. 274a ustawy Ordynacja podatkowa.
19. Podjąć, w oparciu o przepisy ustawy Ordynacja podatkowa, czynności mające na celu ustalenie stanu faktycznego oraz prawnego i wyjaśnienie prawidłowości opodatkowania podatników opisanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego. Wyjaśnić kwestie charakteru naniesień na targowisku, w szczególności czy zlokalizowane tam pawilony handlowe spełniają definicje budynku lub budowli, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, co uzasadnia objęcie ich posiadaczy podatkiem od nieruchomości. W przeciwnym wypadku z tytułu sprzedaży dokonywanej na targowisku należna jest Miastu opłata targowa.
20. Naliczać odsetki za zwłokę od dnia następującego po dniu upływu terminu płatności podatku lub terminu, w którym płatnik lub inkasent był obowiązany dokonać wpłaty podatku na rachunek organu podatkowego, stosownie do art. 53 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa. Odsetki za zwłokę naliczać od zaległości podatkowych, z zastrzeżeniem art. 52 § 1 pkt 2 i art. 54, stosownie do art. 53 § 1 ww. ustawy.
21. W przypadku wpłaty zaległości podatkowej niepokrywającej kwoty zaległości podatkowej oraz odsetek za zwłokę – stosownie do art. 55 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa - wpłatę zaliczać proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę.
22. Zapewnić należyty nadzór nad rozliczaniem dochodów z opłaty targowej, z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek

samorządu terytorialnego, a także uwag zamieszczonych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.

23. Bieżąco i terminowo podejmować czynności zmierzające do wyegzekwowania zaległości podatkowych w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r., poz. 1314 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1483).
24. Dokonać analizy przyjętej przez Miasto formuły realizowania zadania publicznego związanego z prowadzeniem targowiska, na podstawie dwóch umów zawartych w różnych reżimach prawnych (ustawa o gospodarce nieruchomościami i ustawa Prawo zamówień publicznych), uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
25. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, przy sprzedaży nieruchomości, w szczególności: art. 156 ust. 3 i 4 ustawy - w zakresie wymogu aktualności operatu określającego wartość nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży oraz art. 39 ustawy - w zakresie terminów organizowania kolejnych przetargów na zbycie nieruchomości.
26. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, ze szczególnym uwzględnieniem dyspozycji § 3 ust. 2 tego rozporządzenia.
27. W decyzjach ustanawiających trwałe zarząd zawierać wszystkie elementy wymagane przez art. 45 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
28. Opłaty z tytułu trwałego zarządu pobierać w wysokościach wynikających z decyzji ustanawiających trwałe zarząd.
29. Bieżąco podejmować czynności przewidziane prawem w celu wyegzekwowania zaległych opłat z tytułu użytkowania wieczystego - pamiętając, że zaniechanie powyższych czynności skutkuje zniżeniem dochodów Miasta oraz może przyczynić się do przedawnienia należności z tytułu użytkowania wieczystego.
30. Zapewnić należyty nadzór w zakresie udzielania ulg w zapłacie należności o charakterze cywilnoprawnym.
31. Zaniechać wyksięgowywania z ewidencji Urzędu Miejskiego (jednostki budżetowej) środków trwałych, które przekazano w administrowanie innym podmiotom.
32. Dokonać kompleksowej analizy dotyczącej ewidencji gruntów stanowiących własność Miasta, oddanych w administrowanie i trwałe zarząd, w celu zapewnienia objęcia ich ewidencją księgową przez właściwe jednostki organizacyjne, a w konsekwencji rzetelnego wykazania w sprawozdawczości finansowej (w tym w bilansie skonsolidowanym).
33. Zapewnić należyty nadzór nad, wpływającymi do Urzędu Miejskiego w Łowiczu, jednostkowymi sprawozdaniami finansowymi jednostek organizacyjnych.
34. Wydatków budżetowych dokonywać w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, przestrzegając art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

35. Oceny ofert złożonych w konkursach ofert na realizację zadania publicznego w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu dokonywać zgodnie z uregulowaniami wprowadzonymi stosowną uchwałą organu stanowiącego i zarządzeniami Burmistrza. Określać zasady dokumentowania spełniania wymagań stawianych realizatorom zadań.
36. Zapewnić precyzyjne określanie zakresu zadań zleczanych umowami o realizację zadania publicznego, przestrzeganie zapisów zawartych umów i realizowanie obowiązków dokonywania kontroli merytorycznej oraz finansowej wydatkowania dotacji, nałożonych postanowieniami uchwały nr VII/51/2011 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 24 lutego 2011 roku w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Gminę – Miasto Łowicz.
37. Zapewnić wywiązanie się przez organ stanowiący z określonego przepisami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2000 roku w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy, obowiązku wskazania wiceprzewodniczącego rady upoważnionego do podpisywania poleceń wyjazdu służbowego dla przewodniczącego rady.
38. Zapewnić prawidłowość naliczenia i wypłaty przysługujących pracownikom należności z tytułu podróży służbowej zagranicznej, przestrzegając uregulowań rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.
39. Zapewnić wewnętrzną spójność zapisów specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz zgodność treści specyfikacji z treścią ogłoszenia o zamówieniu.
40. Zapewnić składanie oświadczeń wymaganych przez art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych, przez osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.
41. Zwrotu wadium w postępowaniach o zamówienie publiczne dokonywać w terminach i na zasadach określonych uregulowaniami art. 46 ustawy Prawo zamówień publicznych.
42. Zapewnić egzekwowanie od wykonawców prawidłowego wnoszenia zabezpieczenia należytego wykonania kontraktu oraz zabezpieczenia roszczeń z tytułu rękojmi za wady na zasadach określonych w art. 147 ust. 2 i art. 151 ust. 2 i 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.
43. Prowadząc postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, gdy oszacowana wartość zamówienia przekracza kwotę określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych, żądać od wykonawców wniesienia wadium.
44. Zapewnić przestrzeganie art. 86 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym - niezwłocznie po otwarciu ofert zamawiający zamieszcza na stronie internetowej informacje dotyczące: 1) kwoty, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, 2) firm oraz adresów wykonawców, którzy złożyli oferty w terminie, 3) ceny, terminu wykonania zamówienia, okresu gwarancji i warunków płatności zawartych w ofertach.
45. Mając na uwadze zasady dokonywania wydatków publicznych wynikające z art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zapewnić rzetelne ustalanie wartości nabywanych, używanych, aktywów trwałych.

46. Ewidencję szczegółową do konta 011 prowadzić zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
47. Prowadząc ewidencję środków trwałych i pozostałych środków trwałych przestrzegać wewnętrznych uregulowań obowiązujących w Urzędzie Miejskim w Łowiczu.
48. Zapewnić bieżący nadzór nad egzekwowaniem obowiązków nałożonych na Zakład Usług Komunalnych w Łowiczu, w związku z udzieleniem dotacji przedmiotowej. Egzekwować prawidłowość i terminowość przedkładania rozliczeń dotacji przedmiotowych, zgodnie z ustaleniami zarządzenia nr 167/2013 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 20 maja 2013 roku określającego zasady przekazywania i rozliczania dotacji z budżetu dla samorządowego zakładu budżetowego oraz zgodnie z § 45 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 roku w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych.
49. Przekazania i rozliczenia dotacji celowej dla zakładu budżetowego dokonywać zgodnie z uregulowaniami zarządzenia nr 167/2013 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 20 maja 2013 roku w sprawie zasad przekazywania i rozliczania dotacji z budżetu Gminy Miasto Łowicz dla samorządowego zakładu budżetowego.
50. Podejmować czynności w celu bilansowania wielkości planowanych dochodów i wydatków związanych z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, z uwzględnieniem wymogów ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w szczególności art. 6k i 6r tej ustawy.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Burmistrza o przesłanie informacji o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Miejskiej w Łowiczu,
Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Łowiczu,
aa.